

१२३

दर्ता नं.:४८/२०७६/७७

पुर्खा दयक तकगु सम्पत्ति, भोगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुर्खा दयक तकगु सम्पत्ति, भोगु कला व संस्कृति

हस्ताक्षर

नेपाल संवत् १९४४ थिलाथ्व/२०८० पुष १ / 2023 Dec. / ल्या: ९७, दौ:६

尼泊尔联邦民主共和国巴格马蒂省巴克塔普尔市和
जनवादी गणतन्त्र चीनको सु-छुवान प्रान्तको लशान नगरपालिकाको
中华人民共和国四川省乐山市

मैत्रीपूर्ण सहकार्य सम्बन्ध
建立友好合作关系

हस्ताक्षर समारोह 签约仪式

२६ गते, मंगल

१२ 月

Lei Jianxin

Sunil Freppati

बुध्वाप नगरपालिका व चीनया लशान

नगरपालिका दृष्टी

समझदारी पौलय हस्ताक्षर ज्या द्यः

घोराही उपमहानगरपालिकाया उप-प्रमुख डिसी नपांया
पुचः ख्वप नगरपालिकाय्

(२०८० मंसिर २४ गते)

धनुषा जिल्लाया नेगू स्थानीय तहया जनप्रतिनिधिपुं ख्वप नगरपालिकाय्

(२०८० मंसिर २४ गते)

; Dkfb sLo

@*) k'; !, c a s !@#, jif^

प्यालेस्टानी जनताया पक्ष हलिमयया देशभक्तपिसं सःश्वकय् मः

थुगु इलय प्यालेस्टानी जनतात सङ्कटय् लाडःचवंगुदः। इजरायली सरकारं न्हियान्हिथं प्यालेस्टानीतय्गु छँ छँ गाजा क्षेत्रय् वम कय्कः चवंगु दः । इजरायली आक्रमणं अःतकखय् हिंच्याद्व प्यालेस्टानीत सीय धुंकुगु खाँ धायो चवंगु दः। उकिमध्ये स्ववय छव्व मचात हे सीता जकधायो चवंगु दः ।

प्यालेस्टानीत चवडः चवंगु गाँजापट्टीसं नीस्वंगू लाखस्वयो अपः जनसंख्या चवडः चवंगु खः । उगु थासय इजरायलं आक्रमण यासां निसें नय्गु नसा (खाद्यान्न), त्वनयगु नाः, वास बिजुली फुक्क बन्द याडः ब्यूगु दः । गुकिं आनाया जनतां अथाहर दुःख सियो चवंगु जुल । हलिमयया न्यायप्रेमी, देशभक्त जनतां प्यालेस्टानी देशभक्तिपूर्णआन्दोलनया पा लिडः, सःश्वकय्, थाय् थासय् जुलुस प्रदर्शन याड चवंगु दः ।

नेपाल मजदुर किसानपार्टीया जनवर्गीय संगठन नेपाल क्रान्तिकारी विद्यार्थी संघ व नेपाल क्रान्तिकारी युवा संघया मंकः ग्वसालय् यें, यल,ख्वप, काभ्रे नपां देया थी थी थासय् विरोधया ज्याभ्वः यागु जुल, याडः चवना तिनी । अथेनं नेपःया मिडियां उकितागनां हे महत्व बियो थाय् ब्यूगु खानय् मरु । गुकिं नेपःया मिडियाकःमिपुं गजपुं धाय्गु सिङ्केता नं अःपुल ।

सन् १९४८ हाँतक संसारया मानचित्रसं इजरायल धाय्गु देश हे मरु । संयुक्त राष्ट्रसंघ बेलायत व अमेरिकाया दबाबं संयुक्त राष्ट्रसंघय् प्रस्ताव यंकःप्यालेस्टानी त चवडः चवंगु थासय् बच्छी स्वयो अपः थाय् (भूमि) इजरायल देश याय्गु धायो मान्यता बिला । प्यालेस्टानीत व खां असन्तुष्ट जुयो थःगु देशं नं थःगुदेशया मान्यता दय्मः धायो मदिव्व आन्दोलन याडःचवंगु जुल । यूरोपया थी थी देशं यहूदी तय्ता लिडः हय्गु ज्या जूसेलिं प्यालेस्टानी पिसं अमिता शरण बिला । बेलायत व अमेरिकाया समर्थन दयधुंकः यहूदीतय्सं प्यालेस्टानीतय्ता लिडःहय्गु ज्या याता । थौं या दमन नं उकिया कथहं खः ।

इजरायली सरकार प्यालेस्टानीत धू याय्गु मति तयो यागु खः । उकिहे इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जमिन न्यतन्याहुं प्यालेस्टानीतय्ता पशुता स्वयो क्वहय्कः व्यवहार याडः क्वत्यलः न्हूयो छ्वय्ता आह्वान याता । हमासं असोज २० गते आक्रमण यागु त्वहः तयो जाति हत्या याय्गु तातुडः इजरायल सरकार हज्याडः चवंगु दः ।

प्यालेस्टानी लागाय ३४ गू अस्पताल मध्ये २० गू अस्पताल ध्वस्त जूगु, सलंसः ब्वनयकुथि, दलद्व छँ व सरकारी भवनत धू जूगु व दलद्व मनूत अङ्गभङ्ग जूयो लाहा तुति मदय्कः कस्ट नयो चवंगु अलय् दलद्व मनूत विस्थापित जुयो मेगु देशय शरण कः वाना । हलिमयया मानव अधिकारया ठेक्का कायो चवम्हा सं.रा. अमेरिकी राष्ट्रपति वाइडेन धःसा आत्मरक्षा या खाँ ल्हाडः दमन पाय्छि जू धाय्केता जुयो चवंगु दः । मानव नरसंहारयाय्ता अमेरिकी साम्राज्यवादं ल्वाभःगवाहाली याय्गु, उकिया लिधंसाय इजरायली सरकारं प्यालेस्टानी जनताता न्हूत न्हूयो चवंगुलिं अमेरिकी राष्ट्रपति वाइडेन व इजरायल या प्रधानमन्त्री न्यतन्याहु नेन्हां मानव अधिकारहाचां गायो जूपुं दोषीत खः । अपुं नेम्हासितां मानवता विरोधी अपराधय् अन्तर्राष्ट्रिय अदालतय् मुद्दा तयो कार्वाही याय्मः हलिमयया सकलें न्यायप्रेमी दशभक्त जनताया श्व हे माग खः । प्यालेस्टानी जनताया पालिडः सः श्वकय्गु थौं या आवश्यकता खः ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंभञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वज्, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६१३०४३, ई-मेल- khwopapau@gmail.com

का. रोहितया चीन यात्रा साँस्कृतिक लागाय्

- नारायणमान बिजुक्छें (रोहित)

सरकारं लागू या: सां निसैं शिक्षाया महत्व अप्वयो वल । न्हपायाय्गु शिक्षाख्य सिद्धान्त व व्यवहार मिलय मज्जु, अ: शिक्षाख्य सिद्धान्त व व्यवहार नपां नपां यंक: च्वंगु द: । छु ब्वंकला वहे काथं ज्या नं याकी । गुकिं याड: आख ब्वनयगुलि मन क्वसायकल गुकिं शिक्षा व्यवहारिक नं जुल । न्हपा राजनैतिक अर्थशास्त्रया ब्वनामिपिसं कारखाना वा उद्योग गथे चलय याइगु अलय उत्पादन गथे गुलि जुइगु धाय्गु सैद्धान्तिक ज्ञानजक ब्वनेगु,

उद्योग व कृषिख्य अपलं मथां मथां हज्याड: वाड: च्वंगुलिं जनताया जीवनस्तर नं अथेहे च्वजायो च्वंगु जुल । गुकिं साँस्कृतिक लागाय् नं बांलागु लिचव: लाइगु हे जुल ।

शांघाईया ३१ गू उच्च शिक्षालयसं ५६ टु ब्वनामिपुं च्वयथ्यंक:या उच्च शिक्षा कायो च्वंगु जुल । नपां फुक्क कलेजय् चिच्या-चिच्याहांगु कारखानात नं न्ह्याक: च्वंगु जुल । उकिं सामान १९५८ ख्य स्वयो १९५९ सं १.७ दुगं अप्व:ख: ।

शांघाई ७०० गू सेकेण्डरी स्कूलत द: आना ४ लाख ४० हजार ब्वनामिपुं ब्वनि । थव ल्या १९४९ य् स्वयो प्यदुगं अप: ख: । च्वय न्हि थाडागु उच्च शिक्षालय सेकेण्डरी व प्राइमरी स्कूलत बाहेकं २१० गू कृषि मिडिल स्कूलत नं द: । आना २ लाख ४० हजार ब्वनामिपुं ब्वनि । क्रान्ति हॉ शांघाई कृषि स्कूलत मरु ।

शिक्षा नीतिया खाँ छलफल यासे नायो भाजु ऊ तुड मिङ्ग जुं धायो दिलकि

सय्किगु अलय कारखाना व उद्योगया व्यवहारिक ज्ञान अमिकय दैगु मखु । अलय अ:या शिक्षा नीतिं याड: ब्वनामिपुं कम्यून व कारखानाय् ज्या सानि, व्यवहारिक ज्ञान नपां नपां अमिगु राजनैतिक चेतनानं ग्वाड: वगुजुल । फुक्क ब्वनामिपिसं ज्यापु - ज्यामिपिन्ता ध्यान तयो जूल । शारीरिक परिश्रम मयाइपुं ब्वनामिपुं नं बुलुहुँ शारीरिक परिश्रम याड: हल । न्हपा प्राविधिक ब्वनामिपुं नं लाहातय् खितिकिई, फोहर जुई दक कारखानाय् ज्या सानिगु मखु अलय अ: न्हुँगु शिक्षाया महत्व थुयानिं सैद्धान्तिक ज्ञानं स्वयो व्यवहारिक ज्ञानं अभ् अप: सय्के फै धायो अमिसं साफूख्य स्वयो कारखानाय् अप: मेहनत याड: हल, गुकिं अमिगु शारीरिक व नैतिक शक्ति नं अप्वयो वल ।

ऊ तुड मिङ्गजुं ज्या मदय्क च्वनिपुं बेकारी समस्याया खाँ छलफलय् धायो दिल -ता हाक: डायो वानय्गु (लामो कुदाइ) ज्या इव: लिपा १० लाख न्हूँपू ज्या मदयक

च्वपिन्ता ज्या बिला । उकीं अपलं मिसात हे ख: ।

शांघाईया ज्यामि तय्गु ज्याला १९५० निसैं १९५९ तकख्य २२०.७ प्रतिशत अप:जुल । थ्यं मथ्यं छम्हा मजदुरता ७५ युआन व ५७७ क्याटीज वा दै अलय च्वनय्ता छँ व वस (नं) याय्गु नं बांलागु व्यवस्था याई । कारखानाया मुक्कं आम्दानीया २० प्रतिशत नि:शुल्क उपचार, हायपुकय्गु (मनोरञ्जन) साँस्कृतिक, ज्या इव: थजगु कल्याणकारी ज्याख्य खर्च याई । १९५९ सं ५-६ वर्गमिटर न्हूँनहुँगु भवनत दान गुकि ७ लाख ज्यामित च्वनि अलय १९६० या न्ह:पां ८ लाख ज्यामिपिन्ता क्वथा ब्रिय धुकल । थथेयाड: क्रान्ति लिपा सरकारं दकलय न्ह:पां नय-त्वनय - पुनय व च्वनय्गु नपां अशिक्षा तांकय्गु ज्या याता ।

थूगु बांलागु व त:लागु ज्या याड: साम्राज्यवादी तय्ता बांलागु हे पाठ ब्वंकला । साम्राज्यवादीतय्सं अपुं मदय्क: छुँ हे ज्या याय् फैमखु दक: फूर्ति त्व:त च्वनिगु अथेनं ज्या त: लाक यंकला, गुगु थुकाथं त: लागू ख: -

- १) कम्युनिष्ट पार्टीया न्हयलुवाय् न्ह्याकगु सरकारता जनतां दुनुगलं निसैंहे स्वीकार याड: ग्वाहाली यागु ।
- २) समाजवादी व्यवस्थाय् ज्यामितय्सं थ: पिनिगु लागिं हे, ज्या साडागु भ: पिई । पूँजीवादी व्यवस्थाय् ज्यामित पूँजीपति तय्गु लागिं ज्या साड: बिई । उकिं ज्यामितय्सं समाजवादं भियाई धाय्गु भलसां अपलं मेहनत याई ।
- ३) चीनता समाजवादी व हलिमय फुक्क शान्ति मन्द:पुंजनतां समर्थन याता ।

शांघाई विद्यार्थी फेडरेशनया नायो भाजूं शांघाईया म्हासिइका पिब्वय धुंकाणिं जिमिसं न्ह्यसः तयानिं लिसः लय धायो दिल शांघाई विद्यार्थी फेडरेशनय् ५६,००० दुजः पुं दः । फेडरेशनया दुजः खय् च्वय थ्यंकः ब्वडः च्वंपुं जक दः, हाइस्कूलया ब्वनामिपुं दुजः मरु ।

धीराया न्ह्यसःया लिसः बिसे 'शांघाई प्यंगू मेडिकल कलेजत दः । उकिमध्ये छगू चिनियाँ मेडिकल कलेज व नेगूगु रेलवे मेडिकल कलेज खः । उगु कलेजय् १५००० ब्वनामिपुं ब्वनि । मेगु न्ह्यसः या लिस, ब्यूसे शांघाईसं १७८ कम्प्युन द अलय छगू सामाजिक विज्ञान विभागं न्ह्याकः तःगु खः । ज्या इवः व छलफल लिपा विदा फ्वडा ।

जन भवन :

१६ जुलाई सुथायसिया जानय धुंकः जनभवन स्वः वाडा । शांघाईसं जिमिसं डा. सनयात सेनया स्मृति गृह, शांघाई पावर प्लान्ट, छुवाडः वैज्ञानिक कारखाना, ज्यामित च्वनिगु छँ (क्वाटरत) पूर्वीचीनया कपडा विद्यालय, माघाऊ जन कम्प्यून, ल्यू सुनया चिहान, बालदरबार थीथी स्वय वहुगु थाय्त स्वःवाडा ।

जनभवन शांघाईया दकलय् च्वयया भवन खः । श्व २७ गू-२८ गू ता दःगु खः । श्व क्रान्ति हॉ विदेशीतय् मोज मज्जा व हार्यपुकिगु क्लब थन्योगु खः । थुगु भवनया क. सिं स्वयबलय् शांघाईया फुक्क हे थाय् बांलाक खानय् दः । थुगु भवनं शांघाई स्वयबलय् शांघाई छगू चिम्नीया शहर थें च्वं । क्रान्तिया इलय् श्वहे भवनय फुक्क धाय्थें साम्राज्यवादी शत्रुत ज्वंगु खः । क्रान्तिलिपा थुगु भवनता चीनया फुक्क जातितय्गु भवन काथं छुयला । क्रान्ति हॉ थुगु भवनय् चिनियाँत द्रहं वय मरु । ब्रिटिश कन्सुलेट नं श्वहे भवन थिइकः खानय् दः ।

आना न्हा 'चिनियाँ खिचात द्रहं वय दै मखु' दक च्वयो तःगु दः । गुकिया छपा किपा नं जिमिता क्यना । उगु किपा अथेधाय् क्रान्ति हॉ अथे हेपेयाड च्वयो तःगु न्यनिबलय् अःनं चिनियाँ जनताया हिनूली हि क्वाकिगु अमिगु ख्वः स्वयो धाय् फः । थ्यं मथ्यं बाघौ ति वहे भवनय् च्वडः न्हपान्हापायाय्गु नुगः मुइगु ख्वः खाँ व विदेशी तय्सं याइगु अत्याचार, अन्याय व क्वत्यलाया खाँ काना । अलय् चिनिया जनतां वीरतापूर्वक थःगु देशता मुक्त याता । गुकिं शांघाईया जनता तय्गु नं उथिग्यंकः व महत्वपूर्ण देन दः । खाँ ल्हाय् धुंकः भवनया चाकलीं स्वया । भवन तस्कं बांलागु व न्हूंगु पहलं दाडः तःगु दः ।

वनलिपा जिपुं डा. सनयात सेनया छँ स्व. वाडा । डा. सनयातसेन चिनियाँ प्रजातन्त्रया छम्हा महान नेता खः । चिनियाँ जनतां वयकया नां अः नं तस्कं हनाबना याडः काइगु वयक १२ नोभेम्बर १८६६ सं क्वाड्ग तुडग प्रान्तया क्यान्टन थिइकः जुड्शा कान्टीया त्सेहड्ग गामय् बुगु खः । वयक किसान परिवारया कुलय जन्म जूगु खः । वयकलं १८९२ सं २६ दाया बैसय् डाक्टरी पास याडः दिल । वनलिं मकाऊ व क्यान्टनय् सेवा याडः दिल । वयक मेडिकल विषयया विद्यार्थी खयानं उब्बेया राजनैतिक गुप्त संगठन नपां स्वापु तयो च्वम्हा खः । उब्बेया राजनैतिक गुप्त संगठनत मंचु वंशया शासनया विरोधय् संगठन याइगु नपां १९५० य् जापानय् जूगु चिनियाँ क्रान्तिकारी लीगया न्हापांगु अधिवेशनय् वयकः नायो काथं ल्यल । १९११ या क्रान्तिखय् २ हजार दा पुलांगु सामन्ति राजतन्त्र क्वदल । अलय् १६ दाया देशं पितिगु लिपा सनयात सेन हकनं थःगु देशय् ल्याहाँ वयो १९१२ या न्हूँ दँ खय् गणतन्त्र चीनया औपचारिक काथं राष्ट्रपतिया पद भार कुबियो दिल । वयकलं उगु हे इलय्

छगू अन्तरिम संविधान नं घोषणा याडः दिल । १९२४ जनवरी सं जूगु कोमिङ्गताइया न्हापांगु महाधिवेशनया वयकं रुस नपां पासा (मैत्री) कम्युनिस्ट तय् के ग्वाहाली व ज्यापु ज्यामितय्के ग्वाहाली धाय्गु जनताया स्वंगू सिद्धान्त ज्वडः हज्याडः दिल । शान्ति व छप्पा छधि जुय्ता १९२४ अक्टुबरय् वयक पेकिङ्ग भगल । दुर्भाग्यवश १९२५, १२ मार्चया दिनसं प्वाथय्या उखुम (क्यान्सर) ल्वचं याडः वयकया लडाकु हृदय सदांया लागिं बिदा कायो वान । वयकः साम्राज्यवाद विरोधी सच्चा प्रजातन्त्रया न्ह्यलुवा व कम्युनिस्टया सच्चाम्हा पासा खः । श्वहे काथं वयकता चिनिया जनताया राष्ट्रिय नेता काथं थौं तक नं हलिमय नां दां ।

डा. सनयात सेनया छँ आधुनिक पहलं दाडः तः गु थिक्क चागु बांलागु धाय् फः । चिच्याखागु सिमेन्ट दाडः तःगु छँ व स्वय हॉयपुक दयकः तःगु क्यवः व आनाया स्वं ह्वयो च्वंगु व वाउँसे च्वंगु लकसं निवासस्थान तस्कं शान्त खानय् दः । जिमिसं डा. सनयातसेनया ब्वनिगु क्वथा, भासुलाकिगु (आराम) क्वथा, बैठक क्वथा व बैगः (भुथु) नं स्वया । आना धः काथं आना तयो तःगु फर्निचर व ब्वयो तःगु सामानत न्हापा गथे खः अथेहे तयो तःगु दः । आनाया ब्वनिगु क्वथा (अध्ययन कक्ष) यां छगू साफूकुथि थें हे च्वं । आना जिमिसं वयकः व वयकया परिवारपुं नपांया किपात नं खाडा । थुगु निवासस्थान छगू काथं संग्रहालय थे. हे जुय धुंकल । श्व थासय्या सुन्दरता व सुचुकुचु भ्या भाति हे म्हवें मजु । जिपुं थुगु थासय् बाघौति बिकः चाहिला । वयकया क्वथा स्व स्वं वयकया बारे न्हँ न्हूंगु खाँ न्यँ न्यँ थुइकः वाडा । खाँ ल्हाय् धुंक जिपुं हुवाड वैज्ञानिक कारखाना पाखय् स्वः वाडा ।

स्वप नगरपालिका व चीनया लशान नगरपालिका दथ्वी समझदारी पौलय हस्ताक्षर ज्या भवः सं

नगरप्रमुख सुनिल प्रजापतिया ववचु

खप नगरपालिकाया ववनाय् भःपुं मित्रदेश जनवादी गणतन्त्र चीनया स्-छ्वान प्रान्तया लशान नगरपालिकाया उप-प्रमुख लेइ चियनसिन जु, पुचलय नपां भायो द्यूपुं सकल प्रतिनिधिमण्डलया दुजः पुं नपां थुगु समारोहसं भायो द्यूपुं जनप्रतिनिधि जुपुं नपां हानय् बहपुं सकलेंसिता खप नगरपालिका पाखं लसकुस याय् । देया फुक्क नगरपालिकामध्ये दकलय् चिच्या क्वगु खप नगरपालिका नेपः या राजधानी येँ नं १३ कि. मि. पूर्व पाखय् च्वंगु सांस्कृतिक पुरातात्विक व ऐतिहासिक काथं तस्कं महत्व कः घाडः च्वंगु नगर खः । च्यागूगु शदिसं निः स्वांगु थुगु नगर १२ गु निसें १५ गू शदितक राजधानी नगर व १८ गू शदिं तक स्वतन्त्र राज्य काथं हज्याडः च्वंगु खः ।

खपया लायकु, तःमाही, दतात्रय पर्यटकीय ल्याखं तस्कं बांलागु व महत्वं जःगु थाय् लायकुलिया ड्युडपा इयो दरबार व लुं धवाका, तःमाही नेपःदे याय् हे दकलय् तःजगु डातापोल्हे देगः व दतात्रय व दतात्रय च्वंगु म्हवय्खा इयो वास्तुकलाया मिखालं ज्वः मरुगु दसु खः इलय्-ब्यलय् जुइगु जात्रा, पर्व प्याखंत थजगु अमूर्त सम्पदात व विश्वय् नां दांगु सम्पदा दयो हे सन १९७९ खय् युनेस्को विश्व सम्पदाया धलःखय् दुथ्याकगु खः । उगु सम्पदात स्वयत्ता दाच्छिया

हलिमयया लाखौं पर्यटकपुं खपय् भाइगु । अमिगुपाखं छुं भाति धेबा कायो वहे धेबां मूर्त-अमूर्त सम्पदात ल्यंकः म्वाकः तय्ता शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु व कासा छलय् खर्च याडः वया ।

राजनैतिक काथं थुगु नगर हिगु वडाय् ववथयो तःगु दः । सच्छिखय् गुइव्व स्वयो अपः नेवःतः दःगु थुगु नगरय् वि.सं. २०७८ या जनगणना काथं ७८, ८५४ मनूत च्वडः च्वपुं दगु ल्या दः । बुँज्या थानाया मनूतय्गु मू ज्या नपां घरेलू व साना उद्योग, व्यापार व्यवसाय, पर्यटन हस्तकला थजगु थानाया जनतां ज्या याई ।

नगर सभा नगरपालिकाया च्वयया निकाय खः । कानुनी व्यवस्था काथं प्रमुख, उप-प्रमुख नपां वडा वडां त्याकः वपुं जनप्रतिनिधिपुं, नगर सभाया दुजः पुं दै । नगर सभां नगरता मः काथं ऐन, नियम, विनियम नं दय्की । जनताता भिं जुइगु कानुनत दय्क उकिता छ्यलः वयो च्वडा ।

२०७२ सालय संधीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान पलिस्था याय धुंकः नेगू स्थानीय तहया निर्वाचन जुल । व नेगू निर्वाचनय् थुगु नगरपालिकाया फुक्क वडाय् नेपाल मजदुर किसान पार्टीया जनप्रतिनिधिपुं त्याकः वगु खः । नेमकिपा वैज्ञानिक समाजवादता विश्वास याइगु पार्टी खः । मार्क्सवाद, लेनिनवाद व माओत्सेतुड विचारधाराता लाँपु क्यनिगु सिद्धान्त काथं कयच्याडः वगु थुगु पार्टी निर्वाचनता नं जनताता भियाय्गु ज्याखय् छ्यलः वयो च्वंगु दः । नेमकिपाया न्ह्यलुवा भाजु नेपःया वरिष्ठ राजनीतिज्ञ का. नारायणमान बिजुक्छें (रोहित) जुं याडः वगु खः ।

वयकलं थौं स्वयो नीदा हौं लिपाया खपदे गथे जुइधाय्गु कल्पना याडः- 'सच्छिदा लिपाया खप दे' नांया साफू पिथाडः दिल । वहे साफू अः खप नगरपालिकाया ज्या सानय्गु लिधंसा जूगु दः । जिमिसं पार्टीया नीति निर्देशनय् खप देया विकासया नितिं जनताया सेवा सं समर्पित जुयो ज्या याड वया । खपदेता ज्ञान विज्ञानया मू थाय्, पर्यटकपुं छकः मवसैं मगागु थाय् (गन्तव्यस्थल) व सांस्कृतिक नगर दय्केगु जिमिगु तातुना खः ।

थुगु खप देशय चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया नेता नपां सरकारया च्वय च्वयया उच्च पदस्थ पदाधिकारी पिसं इलय व्यलय तः कहे चाह्यु भःगु खः । २०८० जेठ १७ गते जनवादी गणतन्त्र चीनया स्-छ्वान प्रान्तया पार्टीया छ्याञ्जे वाड स्याओहुई जुं, २०८० साउन ८ गते चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया पोलिब्यूरोया दुजः नपां छोड छिड नगरपालिकाया पार्टी समितिया छ्याञ्जे युआन चियाच्यून जु व २०८० कार्तिक २६ गते चीनया सिन्चान (तिब्बत) स्वायत्त क्षेत्रया चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीया छ्याञ्जे वाड च्यून यड जुं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया हानय् बहम्हा नेता नारायण मान बिजुक्छें (रोहित) नपां नेपालाडः नेगू दे व नेगू पार्टीया स्वापु क्वातुकय्गु खायें छलफल याडः द्युगु खः अथेहे २०८० असार १४ गते जनवादी गणतन्त्र चीनया सान्तोड प्रान्तया हुआन थाइ नगरपालिकाया प्रतिनिधि पुचः नपां नं खपदे चाह्यु भःगु खः । अथेहे २०८० मंसिर ३ गते चिडकाडशान नगरपालिकाया उप प्रमुख हवामिड जुं नं थुगु नगरपालिकाया भ्रमण याडः द्युगु खः । उगु इवलय् नेगू

सच्छि व नीस्वंगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

नगरपालिकाया दश्वी स्वापु क्वातुकय्गु व थः थः गु अनुभवत काल बिल याडः हज्याय्गु बांलागु खाँ जूगु खः । थौं भी लशान नगरपालिकाया उप प्रमुख जू या न्हलुवाय् भःपुं पुचः ता लसकुस याडः च्वडा । इलय् ब्यलय् जुइगु चिनियाँ उच्चस्तरीय प्रतिनिधि पुचःता भीसं लसकुस याय दयो जिपुं तस्कं लयताया । थजगु मौका हकनं हकनं बिइगु विश्वास कायो च्वडा ।

कोभिड भवल्वचं हलिमय हविगत याडः च्वंगु इलय् चिनियाँ सरकारं उकिया विरुद्ध खोप दय्कः हलिमयया जनता नपां नेपःया जनता तय्ता नं यागु ग्वाहाली नेपः मिपिसं गुब्लें हे व गुण लुमांकः छुवै फैमखु । अजगु सडकटया इलय् खप नगरपालिकानपां तता केहँया स्वापु दःगु चीनया तिब्बत स्वशासित लागाया सान्ना नगरपालिकां खप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु खप अस्पतालता थी थी स्वास्थ्य उपकरणत बियो ग्वाहाली यागुलिं श्वहे ज्या इवः पाखं नं वयकपिन्ता दुनुगलं निसं सुभाय् देछाय् ।

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी पाखं नेपाल मजदुर किसान पार्टीता उब्ले ब्यगु स्वास्थ्य सामग्रीत नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां सांसद सुवाल थःहे भायो खप अस्पताल नपां देया थीथी अस्पतालय् भायो इडः बियो द्यगु खाँ नं थाना न्हि थाडः च्वडा ।

खप नगरपालिकां शिक्षाख्य वडा वडाय् शिशु स्याहार व बालविकास केन्द्र त चाय्क वगु, थुगु नगर दुनयया ९२ गू ब्वनय्कुथित दःगु व च्वय थ्यंकया शिक्षा बियगु तातुडः नेगू इञ्जिनियरिड कलेज नपां च्यागु शैक्षिक संस्थात चाय्कः वगु दः । उगु ब्वनय्कुथिसं देया ७७ गू जिल्ला याय हे ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु दः । शिशु स्याहार निसं उच्च शिक्षा तकया कलेजत चाय्क च्वंगु खप दे नेपः या छगू जक नगरपालिका खः । जिमिसं खप विश्व विद्यालय चाय्केता कुत याडः च्वडा ।

छँ छँ नर्सिड, वडा वडाय् स्वास्थ्य उपचारकेन्द्र व १०० गू शैय्याया थःगु हे स्वामित्वया खप अस्पताल व श्वास प्रश्वास केन्द्र चाय्कः म्हुवचा धेंबां बांलागु, भिंगु स्वास्थ्य सेवा ब्यू ब्यू वयोच्वंगु दःसा नगरपालिकाया व्यवस्थापनय् चाय्कः तःगु खप तिलगड्गा आँखा अस्पताल व नागरिक आरोग्य केन्द्र नं जनताता स्वास्थ्य सेवा बियो वयो च्वंगु दः । भक्तपुर अस्पताल, भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल व शहीद धर्म भक्त अंग प्रत्यारोपण केन्द्र नपां थुगु नगरय् प्यंगू सरकारी अस्पताल नं दः ।

थानाया सम्पदात ल्हवडः ल्यंकः म्वाकः तयो पर्यटन उद्योग हज्याकय्गुलि जिमिसं बिचः याडः च्वडागु दः । २०७२ सालया तः भवखाचां थानाया अपलं छँत थुडः ब्यगु नपां सच्छिगु स्वयो अपः सम्पदात

स्यंकः थुडः बिल । नगरपालिकां उकिमध्ये यक्व सम्पदात ल्हवनय् कानय् व दानय् धुंकगु जुल । थःगु ततिख्य दानय्गु तातुडः थुगु नगरपालिकां स्थानीय सीप व प्रविधित छ्यलः भीगु थःगु हे पहलं सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गुलि बः याडः वयो च्वंगु दः । अजनं छुं छुं सम्पदात ल्हवनय् कानय् व दानय्गु ज्या जुयो च्वंगु दःनि ।

नेपः या म्वाडः च्वंगु संग्रहालय काथं छाय्पियो तःगु थुगु नगरता अजः भिंकः बांलाक सम्पदां जःगु नगर दयकेता जिमिसं ज्या साडः च्वडा ।

नेपःया खप नगरपालिका व चीनया स्-छवान प्रान्तया लशान नगरपालिकाया दश्वी मैत्रीपूर्ण सहकार्य व स्वापु क्वातुक काथं छिंगु इलय् तताकेहँया स्वापु तय्गु तातुडः थौं श्व समझदारी पौ खय् सहिछाप (हस्ताक्षर) याय्गु जुई । वैगु दिनय् थुगु समझदारी पौखय् च्वयो तः काथं नेगू नगरपालिकाया दश्वी उथियंगु व थः वं थः या भिं जुइगु ज्या खय् बिचः याडः अर्थतन्त्र, व्यापार शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति, पर्यटन, हस्तकला, कासाया लागाय् ग्वाहाली कालबिल जुइगु आशा याय् ।

जिमिसं चीनता न्ह्याब्लें भिम्हा पासा काथं डालः च्वडा । नेपःमिपुं व चिनियाँ जनताया दश्वी स्वापु भनभन क्वातुयो वानिगु विश्वास काय् । सुभाय्

२०८० मंसिर २६ गते मंगलबार

स्वनिगलय त्वनय्गु नाः या व्यवस्था याय् मफूगु निजीकरण यागुलिं

स्वनिगःया त्वनय्गु नाः या समस्या ज्यंकय्गु खायेँ जूगु अन्तरक्रिया ज्या इवः या ग्वस ग्वगुलि मन्त्री जु पुं नपां खानेपानी मन्त्रालयया पदाधिकारीपुं सकलसिता सुभाय् । जनताया समस्या न्यनय्ता थजगु अन्तरक्रिया व छलफल इलय् ब्यलय् याय् मः । थुकिं छु समस्या दः? अलय् समस्या ज्यंकय्गु उपाय नं अःपुक सिइके फौगु आशा याय् ।

मन्त्री ज्यू मिलम्ची भःगु जिमिसं बुखाँ न्यडा । शुक्रवारया बैठकं स्वनिगःया जनताता त्वनय्गु नाःया व्यवस्थापन मथां याइगु आशाज्वडः जिपुं थाना वया । थाना पिब्वगु नेगू कार्यपत्र न्यडा, स्वया, गुकि बांलागू आशा याय्गु थाय् मखाडा ।

भी फुक्क मिलय जुयो नेपः या संविधान दयकाः । संविधानया धारा ३५ उपधारा ४ रं छम्ह छम्हा नागरिकता यचुगु त्वनय्गु नाः सचुकुचुखय् पहुँचया हक सुनिश्चित यागू दः । उगु हक वियगु जिम्मेवारी व दायित्व संघीय सरकार याय्गु खः । संविधान दय्कगु च्यादा फडा नं देशां देखिया जनताया निंतिं यायमःगु त्वनय्गु नाः या व्यवस्था थौं राजधानीया जनताता तक याय् मफः । थव सरकारया लज्या चाय्पुगु खाँ खः ।

संविधानय् समाजवादउन्मुख राज्य व्यवस्थाया खाँ न्हि थाडः तःगु दः । समाजवादय् शिक्षा, स्वास्थ्य, उपचार, त्वनय्गु नाः सुचुकुचु थजगु जनताता मदय्क मगागु आधारभूत आवश्यकतात थजगु फुक्कया जिम्मेवारी राज्ययाय्गु जुयमःगु । त्वनय्गु नाः निजीकरण याडः गुब्लें संविधानया भावना काथं ज्या जुय फै मखु । नेपःया सरकारं डाल कायो च्वंगु सरकारी, सहकारी व निजी साभेदारी (पी पी पी) मोडल पाय्छि मजुय धुंकगु नेपःया थौं या अवस्थां कयं ।

न्हपा नेपाल खानेपानी तथा

सरसफाई बोर्डया व्यवस्था दः गुलि सन १९९० पाखय् खानेपानी संस्थान नां तयो दय्कला । व फुक्क सरकारया स्वामित्वखय् खः । उगु इलय् अः याय्ति जनसंख्या मरुसां संस्थानं हे त्वनय्गु नाः व धः या व्यवस्था याडः वगु खः ।

२०४६ सालय बहुदलीय व्यवस्था लिप्यड हःसेलिं नेपाल खानेपानी संस्थानता बेलायतया छगू सहरनपां त्वनय्गु नाः व फोहर थासय् लाकय्ता निजी कम्पनी नपां स्वाय यंकला । उकिया छुं दा लिपा सन १९९७ य त्वनय्गु नाः इडः विय्गु जिम्मा निजी कम्पनीता बिला । शुक्रवारया काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (केयूकेएल) उकियाय् हे हिलः जक तःगु रूप खः । अःतक केयूकेएल त्वनय्गु नाः इडः वयो च्वंगु खः । स्वनिगलय् केयूकेएल गुब्लें हे बांलाकः त्वनय्गु नाः इडः बिय मफः । व त्वनय्गु नाः निजीकरण यागुलिं खः । निजी लागाय् गुब्लें सेवा भावं ज्या याइ मखु । व न्ह्याब्लें लबता हदाय तयो ज्या सानि । जनताता नाः न्याडः त्वनय्गु बानी याई । अमिसं लब नय्ता खसां मखुसां कृतिम अभाव याई । दायें दायें पतिकं नाः या हाहाकार याडः मन् ल्हयइगु बस स्वयो नाः ल्हइगु ट्याङ्करत लायें अपः न्ह्याकय् बियो च्वंगु थुकिं हे खः । अः स्वनिगलय् त्वनय्गु नाः या व्यवस्था याय् मफःगुलि त्वनय्गु नाःया निजीकरण याकपुं जिम्मेवारी खः ।

उकीं त्वनय्गु नाः या समस्या ज्यंकेयता नीतिगत सुधार याड फुक्क स्वामित्व सरकारं कायो त्वनय्गु नाः इडः वियमः । उकिता मःसा बिस्कं ऐन नं दय्के मः । भी पुर्खापिसं इञ्जिनियर, प्राविधिकत मरुगु इलय हे नं थीथी पुखु, हिति, तुंथि दयकः नाः छँ ल्यंक स्वाकः सहरया लागिं नाः या व्यवस्था याडः तला । भी थौंया इलय नं छाय् असफल जुला ? नेपः या सरकारं विदेशी (विश्व बैंक) तय्के धेबा

त्याय् कायो, वहे धेबा निजी कम्पनी (केयूकेएल) ता छ्वयों खर्च याइगु, थव गथे वैज्ञानिक पद्धति जुय फै ?

२०७८ सालया खुसी बःलं मेलम्चीया नाः या मुहानय् अपलं स्यंकः बिला । बलंकलं अस्थायी वितरण यागुलीनं हकनं समस्या वला धःगु न्यनय् दः । मेलम्ची छथाय्जा जक भर कायो च्वंसा बारम्बार थजगु समस्या वयो हे च्वनि ।

उकिं खपया महादेव खोला, सिस्नेरी, कुलेखानी थजगु मेलम्चीया पलिसा मेगु योजना हछ्याय्गु अलय् स्थानीय स्रोत (भीथाय् हे दःगु) ल्वहँहि तंथि, नाः छँ व पुखुत ल्यंकः स्वाकः न्हँ न्हँगु नाः छँत लुइकः हिल मालः (अनुसन्धान याडः) स्वयगु ज्या न्ह्याकय् मः ।

स्वनिगःया त्वनय्गु नाः व्यवस्थापनयाय्ता अः मथां हे उच्चस्तरीय समिति दय्के मः । मेगु व्यवस्था मज्जतलय् मन्त्रीया नायोसुई फुक्क नगर प्रमुख दुजःयाडः उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड दय्कः सरकारं हे माक्व व्यवस्थापन याय फः सा अः याय्थें जनतां नाः या समस्या फयमाली मखु ।

थाना कार्यपत्र पिब्वपुं पासापिसं त्वनय्गु नाः या व्यवस्थापनया लागिं स्वंगु विकल्प (लाँपु) कयंगु दः ।

- १) केयूकेएल भिंकय्गु
- २) फुक्क छगुंतुं बोर्ड याय्गु
- ३) नगरपालिका/महानगरपालिकां याय्गु व विकल्प स्वयो अःयाय्गु संरचना मदय्कः त्वनय्गु नाः या फुक्क, स्वामित्व नेपःया सरकारं कायो त्वनय्गु नाः इयगु यासा दकलय् बांला जुई ।

(खानेपानी मन्त्रालयया ग्वसालय २०८०/८/२० गते सिंहदरबारय् जूगु अन्तरक्रिया ज्या इवः सँ उवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनल प्रजापति जुं बियो दय्गु न्वचु या भाय् हिला -सं)

माओवादी व नेसपाया पार्टी छगूयागु लाकि दुसङ वांगु

विवेक

थौं कन्ह्यूँ माओवादी केन्द्र व नेपाल समाजवादी पार्टी छगू तुं याइगु खाँ बय बय जुयो च्वंगु दः । माओवादीया नायो प्रचण्ड व समाजवादीया नायो बाबुराम भट्टराई नेम्हां माओवादीया न्हापायापुं नेतात खः । अमिगु हे न्ह्यलुवाय् २०५२ साल निसें २०६२ साल तक नेपालय् सशस्त्र संघर्ष याता । उगु इलय् हिंन्हयद्र नेपःमिपिनिगु ज्यान वानसा द्रलंद्र अङ्गभङ्ग व सलंसः बेपत्ता जुलसा अलय् राज्यया खरबौया सम्पति धू याता । सशस्त्र संघर्षया इलय् वहे नेता तयसं नेपःमि पिन्ता समाजवादया म्हागस क्यंगु खः । वहे विश्वासं नेपाली जनताया काय् म्हायाय् पुं य्दुखय् दुब्बाडः वानय्ता तयार जुला । माओवादी शान्ति प्रक्रियाखय् वसां निसें अःतक खय् अपुंतःक हे सरकारय् वान अर्थेनं जनताया छुं हे इच्छाकाथं ज्या मजु । हिंन्हय्दाया दुनय प्यक तक माओवादी न्ह्यलुवाय् सरकार दयकला । अः नं माओवादीया न्ह्यलुवाय सरकार दः । अर्थेनं जनताता भिं जुइगु छुं हे ज्या मजुगु खाडः माओवादीया नेता कार्यकर्तात हे निराश जुयो च्वंगु दः ।

डा. बाबुराम भट्टराई नं नेपःया संविधानं क्वःछिडः पिताबिय् धुंक माओवादी त्वतः वाना अलय् 'नयाँ शक्ति पार्टी' निस्वाना । वं अः माओवादीया औचित्य सिधल दक माओवादीयाय्गु हे विरोध याता । छुं ई लिपा हे नयाँ शक्ति पार्टी उपेन्द्र यादव नपाँ पार्टी एकता याडः व जसपाया नेता जुला । अः उकिं ब्यागं जुयो नेपाल समाजवादी पार्टी निःस्वाडः उकिया न्ह्यलुवा जुयो जुला । वयागू थातय् मलागु चरित्रं याडः छुं नं इलय् रवि लामिछानेया न्ह्यलुवाय निः स्वांग 'स्वतन्त्र पार्टी' खय्

वानिला धाय्गु अपलसिनं धायो च्वंगु खः । तः क हे जनताया मिखालय धुलं छ्वाकः थःगु राजनितिक जीवन धरापय् लाक च्वम्हा भट्टराई जुं 'अस्तित्व' ल्यंकः तय्गु लागिं नं थःगु पार्टी छगू याय्गु त्वहः तयो दुसुक मछ्वसैं मगा । माओवादी वयागु नितिं अःपुगु लौपु खः उकिं हे वं माओवादी नपां पार्टी एकताया लागिं कुतः याड च्वना ।

माओवादी त्वः तः 'नयाँ शक्ति पार्टी' निःस्वानय् धुंकः वं माओवादी नेता प्रचण्डता द्रपं ब्यूगु खाँ छकः कुलः स्वयं वं धालकि 'बुढी गण्डकीयां प्रचण्ड देउवा व ओलीं नौ अर्ब तका दां नला । माल धःसा जिं प्रमाणित याय् फया । 'प्रचण्ड गणतन्त्रय् वानयगु मति हे मरुम्हा संविधान सभाया विरोधी खः । चवय्या खाँत भट्टराई सार्वजनिक मञ्च व सञ्चार माध्यमय् तःकः हे नुवागु खः । अः न्ह्यसः दानी प्रचण्ड नौ अर्ब भ्रष्टाचारयाइम्हा भ्रष्टाचारी खः सा भ्रष्टाचारी नपां पार्टी एकता याइम्हा छु थः नं भ्रष्टाचारीया मंकः ज्या याड नैम्हा साभेदारी मखुला ? बाबुराम भट्टराइया सिद्धान्त, नीति व विचार छु खः ?

छुं इलय् नेमकिपाता 'गुथि' दक नं मधःगु मखु । बिचः व सिद्धान्त बांलाडां छुयाय् चिच्याहांगु कुंकः च्वंगु चिच्याहांगु पार्टी दक हेला याइगु । थःता महान अलय् सिद्धान्तकार धायो मेपिन्ता मनू हे गनय् मयाय्गु वयागु स्वभाव खः । माओवादी पार्टी अलग जुयो च्यादा विस्कं पार्टी न्ह्याक सेलिं वं सिल जुइनि । पार्टी न्ह्याकय्गु विदेशीया ग्वाहली कायो, बैङ्क लूटय् याडः बन्दुक क्यडः, मेपिनिगु सम्पति लुटय् याडः पुँजीपतितय्ता ख्याडः, करोडौ चन्दा ल्हवकः

चलय् याय्गु थें अःपु मजु दक । उकिं हे भट्टराई जुं प्रचण्डया हःनय् कपः क्वछुक आत्मसमर्पणया लौपु ल्यल जुई ।

न्हापायाय्गु निर्वाचनय् कांग्रेसया भोट कायो बाबुरामं छगू सीट त्याकला लिपायाय्गु चुनावय् वनं ल्यंकः तय मफैगु खानय् वं गाथिचिड चुनाव ल्वापुं प्रचण्डता गोर्खाया निर्वाचन क्षेत्र त्वःतः बियो 'त्याग' क्यना । वयागु त्यागयां सन्यासी फुक्क त्याग याडा धः थें मजुला । गुम्हासिया सुं हे कार्यकर्ता हे मरु फुक्क अखय्-थखय् मदय्कः वानय् धुंकल । वं प्रचण्डता गोर्खाय् सीट त्वःतः बियागु त्वहः तयो यें मेमेगु पार्टीया समर्थन कायो म्हायाय् मानुषीता त्याकय्गु मति तःगु सु नं मस्यु दक ?

विदेशी लहिड तःपुं भाडाया गधाचातय्गु हालत गथे जुई धाय्गु छगू दसू भट्टराई खः । वं भारतया जे एन य्सं ब्वंगु जक मखु राजनैतिक प्रशिक्षण नं आनानं हे कःगु खः । गणतन्त्र, धर्म निरपेक्षता, संघीयता सुयाय्गु एजेन्डा खः ? अःभन भन सियदयो वल । व हे तातुना पूर्वाकय्ता हे माओवादीता भारतं उलिमछिं लगानी यागु जुयो च्वना धाय्गु खाँ जनतां बुलुहुं थुयो वयो च्वंगु दः ।

व नेपः या अर्थमन्त्री जू वलय् छु सुधारया ज्या याता प्रधान मन्त्री जू वबलय् मेगु सरकारं स्वयो छु बांलागु ज्या याता ? जनतां न्ह्यसः तयो च्वंगु दः । विदेशी लगानीया उद्योगय् प्राकृतिक विपत्ति वां छुं जुयो क्षति जुसा फुक्क क्षतिपूर्ति नेपःया सरकारं याय्गु दक भारतनपां देशघाती 'बिप्पा सम्भौता' याम्हा वहे खः । वयागु हे पालाय् नेपःया अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भारतीय

सच्छि व नीस्वंगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

सैनिक तयो चेक जाँच याय्गु ज्या न्ह्याकगु खः । अः भट्टराईत । नेपःमिपिसं छु दक म्हासिङ्केगु ?

ललिता निवासया नायोपुं मध्ये वनं छम्हा खः । वं थमनं हे ललितानिवासय् गलित जूगु हे खः छानबिन याय्ता ग्वाहाली याय्ता तयार दः धःगु हे खः । फुक्क प्रमाणं नक्कली म्हवय दय्केगुलि तहांगु लाहा वयागु हे दः धाय्गु प्रमाणित जुइकं जुइकं हे वाता पहुँचया लिधंसाय् मुद्दा चल्य मया । व माओवादीया न्ह्यलुवा याइम्हा नेता जुयो नं कम्युनिस्ट ब्यवस्था मय्यकिम्हा मनू खः । अथे नं वयागु पार्टीया नां धःसा 'समाजवादी' तयो तःगु दः । थुकिता हे धाई- 'गुम्हागोरुक्य् डख मरु वयागु नां हे डखः चवामुम्हा' दक ।

माओवादी नायो प्रचण्ड नं वयागु हे ख्वःपा पुयो वम्हा पात्र खः । अथेहे दाच्छिति हाँ वं माओवादी केन्द्र बिन्दु बाहेक, अः नेपालय् मेगु छगू हे माओवादी पार्टी मरु दक क्वः छिता ।

सशस्त्र संघर्षया इलय माओवादी प्यंगू डागू क्वचा जूसेलिं प्रचण्डता थःगु अस्तित्व म्वाकः तय्ता हे थाकुल । वं गुढले एमाले नपां मिलय् जुयो स्थानीय चुनाव ल्वाई नपां तुरन्त नेका नपां मिलय् जुयो संसद व प्रदेशया चुनाव ल्वाई ! राजनैतिक सिद्धान्त, नैतिकता, मूल्य व मान्यता ध्याक्व कुलानय स्वथाड न्ह्याथय् याडः जूसां नेगू प्यंगू थासय् चुनाव त्याकय्गुलि हे वयागु ध्यान वाडः च्वन । गुढले नेका नपां मिलय् जुयो चुनाव ल्वाई अलय् सरकार एमाले नपां मिलय् जुयो दय्की अलय् थःगु स्वार्थ हनय् तयो एमालेता भांगः लाडः नेका नपां हे छगाथि जुयो सरकार दय्की । वयागु

चरित्र (पहः) नेपः या राजनीतिखय मौका स्वयो च्वनिम्हा अवसरवादया ग्यसुलागू दसु जुयो च्वंगु दः । पार्टीया बिचः सिद्धान्तता त्वःतः सेलिं व मनू व संस्था गना नं गना थ्यनि ? हिंदादा नीदाया माओवादीया स्थितिं बांलाकहे क्यडः च्वंगु दः ।

सशस्त्र संघर्षया इलय् ८० प्रतिशत नेपःया भूमि थःगु लाहातय् कब्जा याडः तयागु दः दक दाबी याम्हा संविधानया न्हापां निर्वाचनय् याकचा थःगु पार्टी जक ल्वाडः नं ५० प्रतिशत (बच्छी) प्रत्यक्षपाखय् त्याकम्हा माओवादी अः प्रचण्ड थः त्याकय्ता हे नं गनानं दांसा त्याइ दक सीट मालः मालः जुयमाल । प्रचण्ड थः हे स्वकतक सरकारया न्ह्यलुवा जुय धुंकानं नपां पार्टीया सिद्धान्त काथं छु हे ज्या याय् मफः । नेका, एमाले व राप्रपां यागु ज्यायाता जक हज्याकगु मखु उलि हे ज्या याय् मफः धाय्गु द्वपं माओवादीता बियो च्वंगु दः ।

का.रोहित जुं धायो दय्थें - 'बिच व सिद्धान्त त्व तय्गु धाय्गु च्वाप्वगुई सुलुलुलु कासा (चिप्लेटी) म्हितय्गु थें खः । थौं माओवादीत थथे हे जुयो च्वंगु दः । अः म्हेगयाय्गु अवस्थाय् गुढले हे ल्याहाँ वानय् मफैगु अवस्थाय् माओवादीत थ्यनय् धुंकल । वं न्हापा धायो ज्वडः वगु खाँ (एजेन्डा) मूल्य व मान्यता फुक्क त्वः त लबः काय्गु, थः जक जिङ्केगु हे अमिगु राजनीतिक तातुना जुय धुंकल ।

भट्टराई व प्रचण्डता अः पार्टी छगू हे मयासें मगाय धुंकल । छुं छगु विचः व सिद्धान्त ज्वडः मखु नेम्हां नेतातय्गु थःगु अस्तित्व ल्यंक तय्ता पार्टी छगू याय् मगु अमिगु वाध्यता खः । थ्व एकता नं काचिकाथें जक बल्लाइगु पक्का खः । छाय ध. सा थ्व

छप्पा जुगु नेम्हा नेतापिनिगु स्वार्थया एकता जक खः । गना स्वार्थ दै आना ल्वापु अवश्य दै । माओवादी व एमालेया दश्वी एकता याय् धुंक माओवादीया हविगत गथे जुला धाय् मालि थें मच्चं । फूक्कसिनं स्वयो च्वंगु हे दः ।

भट्टराई व प्रचण्डया पार्टी छगू जुइगु बयबय नपां नेम्हा ठग तय्गु बाखं छक लुमांकय् वहः जु । 'घ्यो बज्ज व तरबार बज्जया बाखं ।' बजारय् नेम्हा ठगत चा चा हिल च्वनि । छम्हासिया लाहातय् घ्यो थ्यकी व मेम्हासिया लाहातय् तर्व । नेम्हा नपालाय्वं हे घ्यो बज्जं छगू त्वहः कानी-छुयाय् तर्व छगू न्याय् मःगु थ्व घ्यो मचुडः जक अलय् तर्व वज्जं मख्व जुयो धाई जिनं घ्यो न्याय दक वयागु छुयाय् तर्व मचुडः जक चा चा हिल च्वडा । नेम्हासिया दथुइ खँल्हा बल्हाजुई नेम्हासिया थः थः गु सामान हिलय्गु खाँ जुई । नेम्हां लयतायो छँ ल्याहाँ वानि । तर्व बज्जं घ्यो थ्येकी चाय्क स्वई उकिया देनय् छबा जक घ्यो तयो तःलय् फुक्कं सकी चुलः तयो तःगु खानी । अखय् घ्यो बज्जं नं तरबारयां नक्कलीगु सियो दुःख ताय्की । नेम्हांसिं कतता भांगः लाय्गु स्व बलय् थःता हे भांगः लागु चाय्की । प्रचण्ड व भट्टराईया पार्टी एकता नं थ्वहे ठग तय्गु गति जुयो कपः तियो मच्चंसे मगाइ मखु ।

नेगू पार्टी छगू जुसां हे नं उकीं देश व जनताता छुं हे भिं जुइ मखु । क्वयाता ब्यो हे पाकय् जूसां छुं हे च्यूता दैमखु न हर्ष नविस्मात धःथें अर्थहीन छप्पा छधि वा पार्टी एकता काथं फुक्कसिनं स्वय खानी । उकिया लागिं धःसा छुं भाति पियमाली तिनि ।

**स्वप नगरपालिकाता न्ह्याबले सफा,
सुग्घर तय्गु सकल नगरवासीतय्गु कर्तव्य खः ।**

आधुनिक कविता

प्रा. मणिकलाल श्रेष्ठ

कविता- साहित्य आधुनिक धयागु छु ? अझ 'आधुनिक साहित्य धयागु हे छु ?' धयागु आपालं विवाद आःतक नं दनि । श्व विषयसं भी लेखक, समालोचकपनि छगू मत मजुनि, साहित्यया विभिन्न विधाय् नं छगुलिइ छतायात आधुनिक धाःसा मेगुली मेगुयात हे कयाः आधुनिक धकाः नां छुइ । अथे हे गुगु देशय् आधुनिक कविताया छगू परिभाषा जगू मेथाय उकियात मानय् मयाः । थुगु स्थिति साहित्यय् आधुनिकता धयागु छु ? (अर्थात् न्हूगु साहित्य धयागु छ ?), आधुनिक कविता धयागु छु ? छकः विश्लेषण याना स्वयेगु हे बांलाइ ।

भीगु नेपालभाषा साहित्यिक आन्दोलनया छ्यलय् कवि चित्तधर 'हृदय'जुया कुतलं सम्पादन जुयाः पिहां वःगु छगू कविता संकलनया नां 'नःलि कविता' धकाः छुनाः पिदंसेलिं भीगु भाषा-साहित्यय नं छगू प्रश्न शुरु जुल 'नःलि कविता' धयागु छु ? निश्चय नं 'नःलि' शब्दया प्रयोग थन नःलिगु वा दकले न्हापाया प्रयासया रूपय् जगू मखु, न्हू कविता वा आधुनिक कविताया अर्थय् हे खः । अथे सा नेपालभाषाया कविता साहित्यया धाराय् गुगु इलनिसें वा गुगु प्रवाहनिसें न्हू कविता धायेगु धकाः प्रश्न वइगु स्वभाविक खः ।

थुगु विषयय् भी भाषाया छम्ह निम्ह प्रसिद्ध लेखकपनि धापू छकः बिचाः याना स्वये । कवि सिद्धिचरणजुं धयोदीगु दु, 'थौं वा म्हिगः तिनि च्वःगु जुइवं हे आधुनिक मखु, द्रलद्वः न्हयः च्वयातःगु हे जूसा यदि व थौयापिंत उलि हे प्रभावित व अर्थपूर्ण जूसा व कवितायात आधुनिक हे धायेमाः ।' तर्कया दृष्टिं ला श्व धापू सत्य जू । निश्चय नं कविता आधुनिक इलं जक जुइगु मखु । थौकन्हय् च्वयातःगु कविता नं

पुलांगु परम्परागत काव्यात्मक शैली वा पुलांगु हे विचारधाराया प्रवाह दुने लाक्क च्वयातःगु कविता आधुनिक धाये मज्यू । स्वयं कवि सिद्धिचरण श्रेष्ठया कविता, अझ भीसं न्हूम्ह प्रगतिशील कवि धयाम्ह कवि दुर्गालाल श्रेष्ठया कविता हे नं मुक्कं आधुनिक मखु । वय्कःपिं निम्हसिया नं कविताया विचारधारात्मक प्रवाह न्हूगु खः, तर अभिव्यक्तिया माध्यम व शैली परम्परागत हे । थुकथं 'थौं वा म्हिगः तिनि च्वःगु जुइवं हे आधुनिक मखु' धयागु कविजुया धापूलिसे सहमत जुइफु । वय्कःया मेगु खँ 'द्रलद्वः (दँ) न्हयः च्वयातःगु हे जूसां यदि व थौयापिंत उलि हे प्रभावित व अर्थपूर्ण जूसा व कवितायात आधुनिक हे धायेमाः धयागु खँ सैद्धान्तिक दृष्टिं सत्य खःसां व्यावहारिक दृष्टिं कल्पना जक खः छायाःसां सत्य खँ ला द्रलद्वःदं न्हयः थौया प्रवाह नं मदुनि, थौकन्हय्यागु थें अभिव्यक्तिया शैली नं मदुनि ।

छम्ह मेम्ह लेखक, प्रसिद्ध समालोचक कृष्णचन्द्रसिंह प्रधानजुं न्हूगु कविता सम्बन्धी थःगु धारणा थथे कनादीगु दु, 'रूप व वस्तु निगुलिंया परिवर्तन हःगु न्हूगु पहः, न्हूगु समवेदना, न्हूगु दृष्टि व न्हूगु यथार्थताया समष्टि रूपयात न्हूगु कविता धायेमाः ।' अले हाकनं वय्कलं कविताया 'हा जीवन' व 'च्वः थैतकया मनूया उपलब्धि' खनादिल । न्हूगु वय्कलं न्हूगु कविताया गुगु परिभाषा बियादिल, उकिड न्हू कविता फुक्कयात दुथ्याके मफु, छुं छगू खास प्रवाह न्हू कविताया छगू अंशया जक प्रतिनिधित्व जुइगु परिभाषा बियादिल । जीवनय् हा कयाचवंगु व मनूया उपलब्धि विषयय् कवि थःगु प्रतिक्रिया बियातःगुयात जक वय्कलं न्हूगु कविता धयादिल । अंग्रेजी कवि टी.

एस. इलियटया कविता बांलाक वाला स्वःसा वय्कःया दक्क कविता 'जीवनया हा कयाचवंगु नं मदु' अले 'मनूया उपलब्धि' यात थियातःगु कविता नं श्व मखु, तर इलियटयात अंग्रेजी साहित्यय् न्हूगु कविताया प्रवाह हःम्ह नेता धकाः, अझ विश्वया आधुनिक कविताया आन्दोलनया छम्ह अग्रणी धकाः मानय् यानातःगु दु ।

थथे खःसा न्हूगु कविता छुकियात धायेगु ? 'समकालीन जीवन व प्रवृत्तिया सम्पूर्ण यथार्थ परिवेशयात कःघानाः व्यक्त जुइगु तीक्ष्ण अनुभूति' थौकन्हय्या कविता-साहित्यय् पिदंगु अनेक समूह मध्ये छगू समूहया स्वरूप खः, तर कृष्णचन्द्रसिंह प्रधानजुं थें थुकियात हे 'आधुनिकता बोध' धया छ्वये थाकु, बरु 'आधुनिकता बोध सार्थकता' धाये ज्यू । आधुनिकताया परिभाषा विश्वय् थौकन्हय् पिदंगु विभिन्न समूहया लेखकपिं (पुलांगु हे प्रवाह ज्वनाचवंगु त्वःताः मेपिं लेखकपिं) दुथ्याके छिंक बिइमाः ।

बाखनय् न्हू बाखंयात 'मनूया जीवनया बाखं' धाये छिं, छायाःसां थौया कहानी वा न्हू बाखं प्राचीन युगनिसें वयाचवंगु प्रवाहलिसे पाःगु हे थुलि । अथे हे न्हू-प्याखंया विषयय् धायेमाः सा प्राचीन ग्रीसया सभ्यता कालया ग्रीक साहित्य, वया निसःदं ति लिपाया रोमन साहित्य, अथे हे निद्वःदं मयाक न्हयःया चिनिया नाटक, उगु हे ईया भारतया संस्कृत नाटक आदि प्राचीन नाटकनिसें न्याना वयाचवंगु परम्परागत प्रवाहयात त्वःतावःगु न्हूगु प्रवाह छु दु, उकियात आधार यानाः न्हू प्याखंया परिभाषा बिइमाः । थुकथं स्वयेबलय् परम्परागत नाटकया विषय मनुखं याःगु छुं ज्या वा मनुयात जुइगु छुं घटनायात कयाः च्वयेगु अर्थात् घटना-प्रधान नाटक खःसा थौकन्हय्या प्रवाह समाजया छं समस्यायात

सच्छि व नीस्वंगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

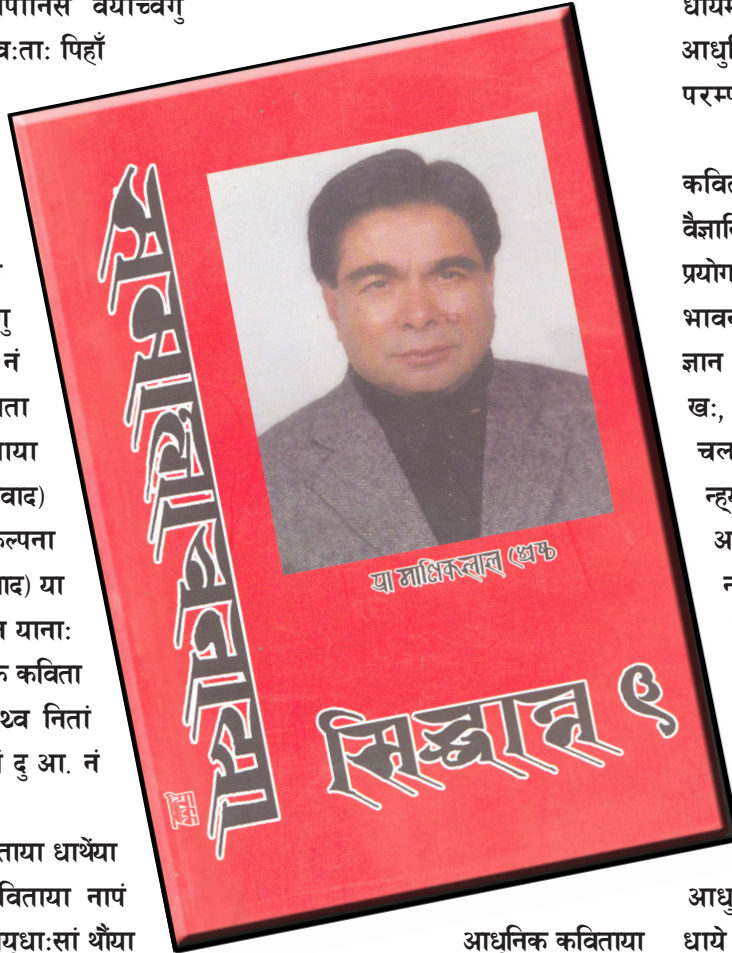
कया: समस्या-मूलक नाटक चवयेगु या:गु खनेदु । अले समस्या-मूलक नाटकयात हे आधुनिक नाटक धाये छि ।

बाखनय् 'मनूया जीवनया बाखं' यात आधुनिकताया चिं धायेगु वा नाटकय् 'समस्या मूलक नाटक' यात हे आधुनिकता धाये थें कविताय न्हापानिसें वयाचवंगु परम्परागत धारायात त्व:ता: पिहाँ

व:गु लेंपु छु दु, व स्वयेमा: । बाखनय् व प्याखनय थें कविताया क्षेत्रय् न्हूगु विषययात न्हू कविता धायेमछि, कारण कविताया विषय ह्यगु मदु । पुलांगु कविताय् नं विषयया उलि हे विविधता दु गुलि आ: दु । 'कल्पनाया स्वच्छन्दता' (रोमान्टिकवाद) व नियमं चिका: जक कल्पना पिज्वयेकेगु (क्लासिकलवाद) या दृष्टि कविताया विभाजन यांना: नं परम्परागत व आधुनिक कविता धाये मछिं छाया:सां श्व नितां प्रवाह कविताय न्हापा नं दु आ. नं दु ।

आधुनिक कविताया धायेया अर्थबोध प्रगतिशील कविताया नापं स्वाका क्यने नं मछिं, छाया:सां थौया आधुनिक कविता धा:गु कविताय् फुक्कसिनं प्रगतिशील प्रवाह कयाचवंगु नं खने मदु । थौया युगय् आधुनिक कविता पिहाँ वल, श्व हे युगय् नं प्रगतिशील कविता पिहाँ वल, स्वापू थुलि हे जक । समाजय् न्ह्याबलें नं न्हयज्यानाचवंगु व पुलांगु लिक्नुाचवंगु निगू शक्ति, निगू संस्कार, निगू परम्परा दइ, अले न्हयज्यानाचवंगुयात कय्च्याना वनीगु प्रवाह हे प्रगतिशील प्रवाह ख:, थज्या:गु प्रवाह ज्वंगु कविता प्रगतिशील कविता ख: ।

तर थज्या:गु प्रगतिशील कविता विभिन्न युगय् न्हापा न्हापा नं पिदं । कविताया क्षेत्रय् प्रगतिशील नं आधुनिकताया चिं मखु । आपालं आधुनिक कविता जीवन-मुखी ख:सां जीवनय् हा कायेगु प्रवाह नं आधुनिकतायात म्हसीकेगु चिं मखु ।

आधुनिक कविताया

आधुनिकता म्हसीकेत आधुनिक कविताया स्वरूप छक: विश्लेषण यांना स्वया: उकिया विभिन्न गुणमध्ये परम्परागत कविताय् मदुगु आधुनिक कविताय् जक दुगु छु चिं दु, उकियात हे कविताया आधुनिकता धायेमाली । समालोचक भाजु कृष्णचन्द्रसिंह प्रधानजुं कवि पूर्णबहादुर वैद्यया 'सरासु' या भूमिकाय् 'सरासु'या आधुनिकताया व्याख्या यासे 'पाठकतय् नुग: थिया: ल्व:मंके मफइगुकथं प्रभावित यायेफुपिं कवि' तय्त नं

आधुनिक कवि धया मदी, वय्कलं 'छगू परम्पराय् मेगु परम्परा छुना: कविताया दिशा हिलेगु ज्या या:गु कविता' यात आधुनिक कविता धयादिल । थथे न्हूगु परम्परा छ्य:गु, कविताया दिशा हिलेगु ज्या या:गु थौया न्हूगु कविता फुक्कया मंका: गुण हे आधुनिकता धायेमा: । धाथें ला आधुनिकता धयागु गुण आधुनिक कविता फुक्कलिसं दयेमा:, अले परम्परागत कविताय् मदुगु गुण जुइमा: ।

विश्वया आपालं देशया आधुनिक कविता ववना स्वयेबलय् आपालं कविताय् वैज्ञानिक दृष्टिकोण व्याप्त खनेदु । छुं खँयात प्रयोग यांना स्वयेगु प्रवृत्ति, अनुसन्धान यायेगु भावना, यांना स्वयेबलय् जूगु खने दुगुलिं ज्ञान कायेगु भावना हे वैज्ञानिक दृष्टिकोण ख:, श्व दृष्टिकोणयात हे आधुनिकता धायेगु चलन दु । वैज्ञानिक दृष्टिकोण थौया युगं न्हय:या गुगुं हे युगया साहित्यय् खने मदु, अले हानं विश्वया आपालं देशय् साहित्यय् न्हूगु 'इण्डिक्टव' (प्रयोग यांना स्वयेगु) व्याप्त जुइक दुहाँ व:गु दु । अथेसां नेपालभाषाया कविताय् (वा नेपालया गुगुं हे भाषाया कविताय् अभ् एशियाया आपालं देशया कविताय) वैज्ञानिकताया बांलाक प्रभाव ला:गु मदुनि, थुकथं नेपालभाषा साहित्यय् आधुनिकताया अर्थ वैज्ञानिक दृष्टिकोण नं धाये मफु ।

अले नेपालभाषा साहित्यय् न्हूगु कविताय् खने दुगु निता खं भीसं विभिन्न समूहया न्हू कविपिं फुक्कसिके व्याप्त खनेदु । छता जुयाचवंगु स्थितिप्रति असन्तोषया अभिव्यक्ति । थ:गु चाक:लि चवंगु फुक्क स्यंगु बांमला:गु ध्वगिगंगु खना: उकिइ म्हाइपुगु, मछिगु, सुख मदुगु प्रतिक्रिया प्वंकेगु थौकन्हय्या कविताया विशेषता धायेमा: । कविता आ: खालि सुयातं मनोरञ्जन विइत विभिन्न रसं जायेका: चिनात:गु रचना जक

मखुत, थः चित्तय् मन्वःगु प्रति विरोध प्वकेगु माध्यम जूगु दु । बरु श्व असन्तोषया अभिव्यक्ति गुम्हं कविपिसं व्यङ्ग्य जाःगु आलोचनाया रूपय् यात, गुम्हसिनं स्वःथायूतक्क मछिमछिं तायाः भविष्य हे ख्युंसे तायाः नैराश्यया लँपु ज्वन, असन्तोषं हीमी चायाः विद्रोहया सः पिज्वयेकेगु प्रवाह नं वल, अले इमि नापं बांलाक हे भविष्य उज्ज्वल आस्था तयेगु थैया मभिं मछि स्यंकाः हे उकिया थासय् भःभः धाःगु कन्ह्य दयेके फइतिनि धयागु क्रान्तिकारी विश्वास पिज्वःगु कविता नं वल । थुकथं विभिन्न रूपं जुयाच्चंगु वर्तमानप्रति विरोध क्यनेगु भावना नेपालभाषाया थैया न्हू कविताय् वयाच्चंगु दु । नेपालभाषा साहित्यय् श्व विरोध व प्रतिरोधया भावनायात नं आधुनिक प्रवाह धायेफु ।

साहित्यय थये प्रतिरोधया स. दकले न्हापां कविताय पिहां वःगु कारण छु धकाः थुइके अःपु । कविता धयागु प्रकाश याये स्वायेक थाय् थासय् हाला म्हुतुं म्हुतुं हे प्रचार जुया वनीगु वस्तु खः । श्व हे कारणं यानाः आपालं प्रतिरोध कविता भीगु भाषाय् विषयवस्तु व खं जक न्हूगु ज्याः रूप परम्परागत हे च्वन, छायाःसां परम्परागत रूपया कविता लुमंके अःपु अले मनूयाग भावनायात याकनं थीफु । कवि दुर्गालालया कविता तक श्व हे स्थितियागु तिनि । प्रतिरोध कविता बांलाक हा कयाः प्रवाह क्वातुया वनेव तिनि अभिव्यक्तिया शैली नं न्हूगु पिहाँ वल, कवि पूर्णबहादुर वैद्यया नां थुकिइ उल्लेख यायेबहः जू । पूर्णबहादुर वैद्यया नापनापं आः जा यक्व आधुनिक कविपिं पिहाँ वल, नेपालभाषा कविताय परम्परागत प्रवाह ज्वनाः चवइपिं सिकं आधुनिक प्रवाहयापिं हे आपाः दत, संख्यात्मक दृष्टि नं, अले प्रभाव-शक्ति व प्रभावया दृष्टि नं ।

श्व न्हूगु अभिव्यक्ति-शैली छु धकाः

विचाः याये न्हयः थन वयेफुगु प्रश्न छगू निं विचाः याये । असन्तोष व छुं भति प्रतिरोधया भावना न्हापा न्हापाया कविताय मदु ला, थुकियात थी हे जक खने दुगु धायेफु ला बांलाक बिचाः याःसा मल्ल कालया 'भैरव स्तुति' व रणबहादुर शाहया ईयागु 'सितला माजु' म्येस नं असन्तोषया अभिव्यक्ति खः । 'भैरव स्तुति' स कविं नाटकीय ढङ्ग (अर्थात् छम्ह पात्रया म्हुतुं) विलौना याकाः समाजया बांमलाःगु खँप्रति मनूतय् ध्यान आकर्षण यानातःगु दु, असन्तोषया प्रत्यक्षः अभिव्यक्ति मदु । 'सितला माजु'म्येस असन्तोष बांलाक हे व्यक्त जूगु दु, तर उकिइ उगु ई ब्यःया वर्तमान व स्थितिप्रति विरोध वा असन्तोष मक्यंसे छम्ह व्यक्तिया विवेक मदुयात जक कारण क्यनातःगु दु । अप्वः वनाः भीस थुलि हे जक धायेफु कि थौकन्ह्यया आधुनिक कविताया 'प्रतिरोध' या छुं भति पुसा 'सितला माजु' म्येस खने दयेधुकल । तर उगु इलय् हे प्रवाहया रूपय् श्व वयेधुकल धाये फइमखु ।

आः विचाः याये नेपालभाषाया आधुनिक कविताय खनेदुगु न्हू प्रकारया अभिव्यक्ति छु ? रोमान्टिक प्रवाह व क्लासिकल प्रवाह धकाः वर्गीकरण यायेगु प्रवाह न्हापा नं दु, आः नं दु । अले हान थौ पुलांगु धारा मज्जपिं न्हू प्रवाहयापिं अर्थात् आधुनिक कवि धाः पिं, विभिन्न समूह, विभिन्न विचारधाराया कविपिंके नं छता मंकाः रूपः खनेदु, व खः प्रतीकया माध्यमं अभिव्यक्ति यायेगु । श्व खँय् अंग्रेजी साहित्यनापं भी छुं समानता दु । अंग्रेजी साहित्यय् नं नीगूगु शताब्दीया आधुनिक कविपिनि छता समता दु प्रतीकात्मक अभिव्यक्ति । अले श्व हे 'प्रतीकपाखें अभिव्यक्ति'यात अंग्रेजी कविताय आधुनिकताया चिं मानय् याःगु दु । प्रतीक छ्यलाः अभिव्यक्ति यायेगु प्रथा बिलायतय् पश्चिम यूरोपया मेमेगु देशसिकं भचा लिपा

वल, इजरा पाउण्ड व टी.एस. इलियटं दुत हःगु श्व प्रवाह अंग्रेजी साहित्यया थैया यक्व धयार्थे कविपिसं ज्वन । सन् १८९२ या जःखः छगू चिं तया स्वःसा वया न्हयःया कविताय विभिन्न विचार व प्रवाह दःसा अभिव्यक्ति यायेगु ढङ्ग वा उपमा छ्यलेगु ढङ्ग प्रत्यक्ष जू, कवि थःगु मनया खं तप्यंक क्यनी, कनी, तर सन् १८९२ लिपायापिं आपालं कविपिसं थःगु खं तप्यंक मकंसे प्रतीक छ्यलाः कनाच्चंगु दु ।

नेपालभाषा साहित्यय थये ईया धवः सालाः थुथागिनसैं न्हयः थये व थन ल्यू थये धाये थाकु, तर श्व भिदं भिनिदैं थुखेया नेपालभाषा कविताय अभिव्यक्तिया शैली प्रतीक छ्यलेगु प्रवाह क्वातुक्क खनेदत ।

प्रतीकात्मक अभिव्यक्तिया नापं आधुनिक कविपिंके कविताय छ्यलेगु उपमा व चित्र (imagery) नं भन भन व्यक्तितगत जुयावं वनाच्चंगु दु । छम्ह कविं छगू वस्तुयात छताया प्रतीक भाः प्यूसा मेम्ह कविं उकियात हे मेगुया प्रतीक याइ । हानं प्रतीक, उपमा, व चित्र थौकन्ह्य थुलि व्यापक कि रामायण, महाभारत थें भारतया महाकाव्य, पुराणया पात्रत, प्राचीन ग्रीस व रोम बाखंया घटना, विश्वया थैया अन्तर्राष्ट्रिय राजनीति व जन-संघर्षया पात्र व घटना, विज्ञानया न्यूक्लियर फिजिक्सया शब्द व प्रक्रिया तक नं छम्ह कविं छ्यलाच्चवनी । फलस्वरूप नेपालभाषाया आधुनिक कविता छम्ह सामान्य पाठकं थुइके थाक्या वनीगु खतरा दु । सुया नितिं कविता च्वयातःगु खः अमिसं हे मथुइगु स्थिति थः बचय् जुइत भी आधुनिक कविपिसं बांलाक ध्यान विइमाः । साधारण जनतां थुइगु जुइवं कविताय मौलिकता व सिर्जनात्मकता तनीगु मखु, श्व खँ कविपिसं लुमंकेमाः ।

(जः, ७, पौ १३१-१३७)

वादेया बज्रवाराही द्यः छुं बारखंत्वाः

“जि थौं सुथनिसैं लिमला । सुथय् ४ ता इले दना वसि बँ पुना, निलः हया पूजा कुथि दिका । पुजः तय्त जि पूजासामान जोरेयाना-स्वां, जाकि, सिन्ह, बजी हाकुमुस्या, गोजा, इता, धुपाँय् सकलें । हथाय्पथाय चाल लैय् सकलें देकी वंगु खंगुलिं । व जानुमैचां म्हिगः हे धाःगु कन्हे सुथय् भ्रिपिं निम्ह सुथय् न्हापालाक गलय देके वनेगु न्हें धका । जानुमैचा धाःसा आतकन मवनि, द्यो तुयुतुयु धाय धुंकल । माजु क्वथाय् च्वना हालाच्चन-“भम्चा छाय् थुवाय् तकनं देकी मवंगु या । सकसियां देकी वने क्वचाय धुंकल । आ छ छम्ह जक दनि टोलय देकी वने मानिम्ह ।”

थुथायलाक हे जिगु न्हाय्पने ताया “ए । तरिमै ए तस्मि ।” “जि भट्ट हे लिसः बिया “जानुमै धाय्वं तु जि क्वहाँ वया” जिं न्यना “छाय् हैं ? छु थौं थपाय्चो लिबाक वयागु ? जिला याकचासां वनेत्यनागु माजु हागुलिं ।”

“छु हथायले ? बुलुहुं वना बुलुहु वय्त, निहं निहं वनेम्बा शनिवार छन्हु जक वनोगुला खनी” धका जानुमैचां लिसः बिल ।

“धायें जानुमै । सकलें मन्त शनिवार पतिकं छाय् ज्वी गलय देयकी वडगु ?”

जानुमैचां लिसः बिल- “जिं न्यनागु थव वज्रवाराही अथवा गलय द्यो मनोकामना द्यःया क्यें हैं । उकिंला खः नि थव गलय द्यःया गज्जु नं मदु । थव द्यःथाय् च्वगु गुं या हः छुगुहे भिसं छें यंके मज्यू हैं । जि, न्यना, “थन च्वंगु सिमाया हः, सी छे यंकल धाःसा छु जुइले ?

पासां धाल-थन च्वंगु छु नं चीज छें यंकल धाःसा द्यःनं सराबिया व हे ध्वगिक स्यंका विइहं । अले द्यःथाय दुने मे, सा पशु यंके मज्यू हैं । जिं थुजोगु खँ बाज्याया म्हुतुं न्यनागु खः । छि, भ्रिपिला बाघौ जाय् धुंकलका छें नं पिहाँ वडगु, द्यःथाय नकतिनी ध्यन । गपाच हल स्वरें द्यःथाय दुने ।

जिं धया- याकनं नु द्यःपूजा याय् । थौं शनिवार जुया थथे हल जूगुका । एः जानुमै व मेथाय् च्वंगु सिन्ह न्यु न्हें । कपाःस्याइगु व छ्यो स्याइगु लायके माः सा । अले छें बगैचाय् हाःयायत जल भतिजा नं काय्माल, स्वांमा भिकेत ।

“तरिमै छें थव गलय (बज्रवाराही) द्यो सुनां सु जुजुं दय्कुगु स्यूला ?”

“मस्यु जिं, बांलाक धारे ।”

पासां धाल-“भी पुलांम्ह यलय् च्वंम्ह मल्ल जुजुं, छें न्यनागु दुला ? मदु । व जुजु खः, सिद्धिनरसिंह मल्ल जुजुं दय्कुगु थव गलय द्यो । अलय ग्व खंला छं सि हे स्यू थव गलय द्यो भी जात्रा चैत पुन्हिबले दे धुछि द्यःखतय तया व्वाकि । मोहनी वलकि यल, यें गामे च्वपिं सकलें वया थव गलय द्यःचा दर्शन याः वई । छगू खँ छु धाःसा जि तरिमै, भी थव गलय द्यो नं भीथाय् गामय् अथवा थव वादेलय् च्वपिं मन्तयत सरा वियातःगु हैं-थन देशय च्वपिं मन्त गुवलय नं थाहाँ वय् मफयमा अले मेथाय् च्वपिं मन्त थन च्वं वल धाःसा इपिं

याकनं थाहाँ वयमफयमा धका ।”

जिं छक्क जुया न्यना “छाय् जानुमै थःगु देशय च्वंम्ह द्योनं नं अथे धाइला ?”

पासां धाल-“जितला जिमी बाज्यां धाःगु म्हिगः वहनी, छायधाःसा भी थव द्यो सालाः हःवलय थन च्वपिं मन्तयसं ग्वाहाली याः मवसे कतपिंथाय् च्वपिं मन्तयसं ग्वाहाली याना हःगुलि धाःगु हैं । भ्रिपिं निम्हं छु जूगु हं खँ ल्हाय् दत धाःसा छें नं वनेम्बा, हथाय् नं चाय् म्वा मखुला ? नु नु याकनं छें छिमि माजुं ब्वः विया च्वनि छंत “जानुमैचां धाल । “खः” धया खं धयागु न्हाक्व ल्हासां सिधइमखु, “जिके भी वादेयागु खँ छु नं मस्यु, छं दक्क स्यूगुलिं जिं छंके जक न्यने मंदु ।”

जानुमैचां धाल-“जि धइम्ह थन च्वंम्ह म्हाय्मचा, छ थन च्वंम्ह मखु न्हापा, भीइला न्हापानिसैं म्हास्यूगुलिं जक पासा जूगुनि ।”

जि धया “खः जि नं आ छ नाप वना सिइके निं फुक्क खँ । का नि छें वने । अले न्हिने छकः वारे निगु छें मेमेगु नं खँ न्यनेमानिगु दु ।”

“ज्यू” धका जानुमैचा वन ।

जि छें थयंवलय माजुं जाथुया बुकातय् धुंकल । जितः तसकं मछाल छुयाय् छुयाय् जुल, काचाकाचां जि वँ पुना भु च्वला बिया ।

जि धया- “मां म्वाल जिं हे याय् भासैं ।” जि धाः सा गुबलें माजुयात छ गुबलें छि धाय्गु म्हुतुइ वया च्वनी । जिं भात व मांयात जा ताना विया । जा नये सकस्यां सिधय् धुंकल, चिप, थलबल सिलिगु नं दक्वो सिधय् धुंकल । थौकन्हे बूइ छु नं ज्या मदुगुलि छें कपाय् फ्यनिगु ज्या याना च्वनागु । छुयाय ध्यवा छगः निगः दइला धका जकला खः । जि थथे मनय् खँ ल्हाना च्वबले जिथाय् न्ह्योने तुपलुक्क जानुमैचा थयंकः वल ।

वं धाल- “साप मनं खँ ल्हा थें च्वं छंला । जि न्ह्योने वःसां नापं गये मखुगु ?”

जिं धया “मखंला थन ज्या यानाच्चनागु थव कपाय् फ्यनिगु ज्या थथे हे खः न्हिच्छि ज्या याना निदां ध्यवा वई छुयाय् मयात धाःसां निदां ध्यवासां वइमखु हानं सुकं च्वने मालिगु, यात धाःसां थःगु मखु । अं जानुमै छंके छगू खँ न्यने न्यनागु दु ।”

पासां धाल- “धारे धा । व छु खँ खः ।”

जिं न्यना - “भी थव देया नां छाय् वादे धका तल ?”

जानुमैचां लिसः विल “उखु नितिति जिमि वाज्यां धाःगु छु धाःसा थन दकसिवे न्हापां वःपिं मन्तु खपनिसे वःगु हैं, इपिं मन्तु थन थःगु इच्छां वःगु मख हैं इमिसं खपय् च्वपिं मन्तयसं बांछवया हःगु हं । अले बांछवया हःपि मन्त च्वंगु थाय् जुया थव देया नां हे वादे तःगु हैं सिलला । अं मेगु खँ छु धाःसा वहे खपं वःपि मन्तयत खुतयसं ‘देसार’ तल हैं, छाय्धासा देसारया अर्थ देश सारे (देहुगु) यागुलि खः । उकेला खः नि थन देशय यक्को मन्त देसारत दु । अले मेथाय

देशय् गननं दत धाःसा इपि थन हे वना च्वपि खः । हानं थन वादेया दक्कोसिवे पुलांगु जात नं देसार हे खः । आसे पलख च्वं न्हँ जि तलय् छक्वो वनां वय” तरिमै नं धाल । “ का ज्ञानुमै आ भी खं ल्हाय सिधल थ्व बजि निगचा नयमाल ।”

ज्ञानुमैचां धाल । “जि नकतिनिला जा नया वया बजि नय्गु ई हे मजुनि ।” “न रे न थुलिचा वजी नयेत नं छु हाला च्वंगु या” जिं धया । बजि नय् सिधल ज्ञानुमैचा नं वन जि धाःसा कपाय फ्यनागु ज्या सिधःगु मखुनि ।

असारया महिना सकस्यां लिमला सिन्हा ज्या याय्गु ई जुल । छँ गुलिसँ थ्वं थुल ऐला काल हानं गुलिसँ लप्ते त्वय्गु ज्या लिमला । पिने सःतल “ए तरिमै, ए तरिमै ।” जिं इयालं व्वछुना स्वया ज्ञानुमैचा जितः न्यन ‘कन्हे जिमो सिन्हाज्या याइगु वा न्हँ’ ।

जिं धया- “ज्यु जि कन्हे छँ हे च्वनिगुला खःनि ।” बहनिया जा नये सिधल जि थौ न्हापालाक देना । सुथय जुल दना लः कया जा थुया अले ज्ञानुमैचापिनिगु सिन्हाज्या याय् वनिमानिगुलि न्हापालाक जा नया पैकुसा छपा ज्वना बुई वनां । लँय् मनूत जात्रा थें सकसिगुं म्हय् छपा हया पैकुसा दु । थौला वा मवगुलिं लँः ध्याचः मजुनि तराक्क न्हाइपुसे च्वन जितः थुजोगु दृश्य । जिं ज्ञानुमैचाका स्वया च्वगु जुयाच्वन । जिपी निम्ह बुँइ थ्यन सकल ज्यामित नं वय् धुंकल ।

पुवाचा विइगु धमाधम शुरू जुया च्वन । जित नं हथाय जुल पुवाचा पिइत । जि नं ज्यामितय्गु दश्वी च्वना पुवाचा पिइगु ज्या याना । आला वानं भतिभति वल फन सिचुसे न्हाइपुसे च्वन । दक्क मनूत ज्या याय्गुलि । सुयानं ल्हा सुंक मदु । अफ् गुलिं मिसात म्ये नं हाला च्वन-

“असारया सिन्हाज्या

गुलिजक न्हायाइपुसे च्वं
सिरिसिरि फिरिफिरि वा फय् वया
गुलिजक सिचुसे च्वं ।”

जिला सुक इमिसं हाःगु जक न्यना च्वना । बजि नयेगु ई जुल, सकलें ज्यामित ज्या दिना बजि व्वय फ्यतुत । जि नं फ्यतुना थयक व्वय स्वया बजि, आलु, वांगु मल्टा, ला, प्याज घासा खंगुलि जितला भवय् नइगुथें जुल ।

वजि नय् सिधःलिसे मनूत हाकनं ज्या लगे जुल । सिन्हाज्या या सिधल सकलें मनूत थःगु छँ वन । लिवाय् धुंकल जि हथायुपथाय चाया छँ वनां । छँ थ्यने सात हे माजु प्वास्यात धका लासाय् ग्वतुला च्वन छँ सुनं मदु, जि काचा- काचां अष्ट वैद्य सतः वना वैद्यं माजुया नारी ज्वना धाल- “थुइत गणेद्योया दोष दु । याकनं गणेद्योया पूजा याना ब्यू जिई” धायसाथ पुजः तया देयकी वना दिया । अयनं प्वास्यागु बांलाक मज्युनि । थौ जितः तसक्कं त्यानुसे च्वंगुलिं न्हापालाक हे दय्ना । द्यनेत तृति चिकं बुला माजुयातनं बुका बिया । छुयाय् काहनं कन्हे तमापिनिगु सिन्हाज्या वने मानि । थथे मनय खँ ल्हाल्हां भुसुक्क न्हयः बल ।

उलिचिया बाखं थुली..

आकाशं नःगु सुपाय् आकाशय् तंगु सुपाय्

पूर्ण वैद्य

आकासया- छगू मृत्यु बोध

लाछी आकास कुतुंवयाः सिनाच्वन- चतवाना

कुचाकुचा तज्यानाः ।

भीसं छयं स्वयाः नं चवय् चवय् ततं तजाःगु

तपुलिं हा जक हानाः, हवः हवः गनाः शायद-

भीगु मिखां ल्हवनातइगु आकासय्

भीगु ब्वहलं फयातइगु आकासय्

तस्कर नवःगु वस्तु ला साः गालय् कुतुवनेमाःगु

तर गपाय्चवः अःखः थौं जिगु ल्हाःतय्-

धीधी तज्यानाः चुंदंगु खाः थें

आकास चिच्चाय्दनाः वानाच्वन छ्यपतिं न्यंकभनं

वयागु हिं क्यूगु दु - जिगु तपुली, जिगु

जा प्यचय् थ्व कौचय् थ्व मेचय् ।

गन दु वया हिं मक्यूगु ?

वया मृत्युं मल्हाःगु ?

गँया कँभालं थहां वयाच्वंगु सुथ

भाकाभाकां कुतुंवःगु आकासया म्हं ल्हानाः सित थौं

नकतिनि ब्रम्ह सूर्यनापं पतिचिनाः - थ्व दुर्घटनाय्

सारा जःतय् दुगःक्वैय् त्वधुलाः

बाम्ह भ्यलुयाः बैय् त्वसुनाच्वन,

आकास कुतुंवयाः पिहां वःगु धीधी अन्धकारं चिनाः

जः हे कां जुल थो थन

पालुगु अन्धकारया धुफ्वः दनाः

सः हे लाया थौं फय हे पतिचिंक कानाः

आकास हवगंथाय् च्वं

ग्यानापुक छयं ज्वयाः वयाच्वन

छँ, त्वाः, गां, देय्, मनू सारा

धीधी च्वापु जुजुं वयाच्वन- हि मदुगु

मि बरफ नापं खँल्हाबल्हा बरफ जुयाः वनाच्वन छाःगु

छयंया बुँइ मखां थथे ज्वॉय्ज्वॉय् ख्वाउँगु च्वापु सइगु

जः हे दुघाः जुयाः उसॉय् मदुथाय् क्वाः गनं बुइफइ ?

आकास कुतुंवयाः भी दनेगु प्रत्येक जः ल्हाःगु दु

सच्छि व नीस्वंगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

भी सनेगु प्रत्येक थाय् ल्हाःगु दु ।
 ल्हाः तुति दुसां जन्मसिद्ध भीगु
 ल्वहं दुने सिमेन्त दुने ढलान जुजुं वनाचवना भी
 आकास भीत भीगु प्रत्येक उच्चाइया लागिं
 प्रत्येक विस्तृतिया लागिं
 जःया अनन्त प्रकाशन व प्रसारणया लागिं
 धात्थें ला आकास ! भीत भीगु जीवनया उन्मुक्तता उच्चताया
 अभिव्यक्तिया लागिं ।
 तर थौं मिखा किछिया आकास नं संगु बाः, उसाँय् मदु भीके धीधी
 कुतुंवयाः सिनाचवन भीगु लाछी !
 भीगु छँय् !
 भीगु न्हयःने !
 थथेनं बाम्ह भ्यलुयाः नं म्वायेफु खनिं मनूत
 दम्बि थें चाय् दुने आकास हे म्हुयाः ह्वखनाः बिना शोक
 बिना शोच
 वयागु हे हि फ्यतुफ्ययाः
 छ्यंया प्रशंसाय् ताः छुनाचवन- छ्यं चुत्तुचुलाः छ्यंत
 मि ग्ययाः छ्यं नापं प्वाःया छगू सम्भौताय्
 हिया उन हिलाः च्वापुनापं- म्वायेया नामय् छगू सम्भौता
 मृत्युनापं
 स्वार्थता, कायरतायात सेवा वीरताया स्वांमालं त्वः पुयाः
 प्रत्येक छ्यनय् छ्यं सिनाः वनाचवन च्वापुया पलाखं
 प्रत्येक मिखाय् मिखा तनाः वनाचवन छ्यंया पलाखं
 छगू गजब भयावह ईब्यः सयाचवन श्व मौसमय् जि
 दुने, जि पिने
 जिके दक्व मि- स्यानाः नयेत
 दुब्बां वयाचवन लखलख हाकुपिं मे बथान- जि दुने
 जिगु मिखा, म्हुतु, न्हाय, न्हाय्पं
 पत्पत् कुतुं वयाचवन जिके थौं कुचाकुचा जुयाः
 शिशिरं दाःगु सिमां
 छ्यं हायाः वयाचवन जिगु छ्यनं च्वापुं नःगु स्वानं
 ल्हाः तुति स्वात्याहां स्वहायाः वनाचवन
 जि लिसैं ताताःपाना जिगु
 छगू तःधंगु कठिनताय्
 छगू तःधंगु संघर्षय् थौं जि दुने पिने-
 बलं वाकुछिनाः जिं, थःत मफु मफु सिनाः कयाचवना
 गन छ कुतुं वल- श्व छ्यंया भयंकर कँगालय् वात्तुवालाः
 चिम चंदंगु खाःबाकुतिं तानाः हि इवःक्वः वःगु ल्हाःतय्
 छगू लुमुगु अनुभव थुइका जिं -

घाः घाः या मनय्
 घाः घाःया मिखाय्
 गन गन जिगु मिखा बात धात्थें अनला धू हे व्वानाचवंगु दु ।
 मि ग्वानाचवंगु दु ।
 गन गन जिगु म्हुतु लात अन छगू नारा बुयाः वयाचवंगु दु
 छग सरासु श्वयाचवंगु दु ।
 गन जिगु ल्हाः लात अन छपु छपु चुपि मुगः दनाः वनाचवन
 प्रत्येक सिमा स्वांमाया कचाय् जिगु ल्हाः चुलि जायाः वयाचवन
 (श्व मौसमया उद्वादनं हे श्व मौसमया ख्वाःपाः उली आखिरय्)
 गन जिगु तुति स्वाहायाः कुतुंबन -
 अन ला छगू लँया शुरुवात दु
 छ्यँयात पीचय् क्यलायंकेंगु रोडर मुनाचवन
 अहो ! जि अनन्तय् तनाः वनाचवना
 कुचाकुचाया नं कुचाकुचा जुयाः ।
 अहो ! जि अनन्त दयाः वयाचवना हानं धीधीया नं म्म्हछि
 जुयाः ।
 सम्पूर्ण देय् बरफया देय् जुयाः ख्वये न्हयः
 हिनूली ल्यनाचवंगु ह्याउँगु हि नं तुइसे च्वापुया छधी
 खुसि जुइ न्हयः-
 अन्धकारय् पचिपचि यायां अन्धकार हे जुयाः भी
 तने न्हयः-
 ल्वहंया सुरुङ्गय् दुहां वँवं ल्वहं हे जुयाः थाय् न्हयः-
 भीसं थःगु हे ब्वहलं थःगु आलोकया आकाश ल्हवं
 ख्वाउँया स्वय् च्वापुया द्वय् छयँय् छ्वयाचवम्ह
 हाकुम्ह खा
 श्व अन्धकारयात ला हानं भीगु छ्यनय्
 इल्ल च्वापु श्वके न्हयः-
 भी सकस्यां मिखाया जतिं हे जक ह्याउँम्ह
 सूर्य त्वइ आः थन
 छायाकि - श्व दुःखया इलय् - भीत तःम्हसिया जातः प्वलेगु
 ज्या दनि, कन्हय्या ह्याउँ निभालय्
 श्व लँ दक्वं स्वताक्क प्वः चिनाः कुलामय् धायेगु दनि भीत
 ततः सलं
 श्व लँ - लँ मखु धकाः गनं थजाःगु ईब्यः दुत ह्याः
 प्रत्येक भीगु लँ तिनाः हयाचवन ।
 गनं भीगु लँ त्वात्वाथला तइपिं ग्वाःग्वाः पःखाः
 दुब्बां वयाचवन ।

(भी १८:१:१५४ : १०९५: ९:१२)

नेवः संस्कारय् चिकुला

-आशा कुमार चिकंबजार

संस्कार व संस्कृति जातिया म्हासिइका खः । संस्कृति दुनय् नसा, तिसा, चवनय्गु बास, पुनिगु वसं उगु संस्कृतिया तिसा काथं बांलाक भिंकःच्वनि । गुकिं जातीय म्हासिइका पिब्यो संस्कृतिया लुं पाडः प्वाला प्वाला थिक तै । नेवः जातिया नं थःगु हे पह दः । अनेक नखा चखा जक मखु थानाया चिकुला छ्यलिगु नं थःगुहे पहःदः ।

नेवः समाजय् थी थी पर्व, नखा मौशम काथं मौशम नपां ल्वाय फय्केगु काथं हाडः वयो च्वंगु खाँ ज्या स्वयबलय् पूखाँ वैज्ञानिक पहः खानय् दः । ऋतु स्वयोनं ताल्ला व चिकुला याडः, नेगू काथं जक ब्बथलिगु स्वनिगःया नेवःतय्सं नागपञ्चमी निसें चिकुला व श्रीपञ्चमी निसें ताल्ला दक मानय् याडः वयो च्वंगु दः । थाना न्हिथानय् ताडागु विषय नेवः समाजय् चिकुलाया छ्यला खः ।

स्वनिगःया छेनिसें स्वयबलय् ४५ डिग्रीया अपाप्वल्हँ, छुं भागकःसि, पोल्हँतय् भौगवाचा आंग इलः तयो चिकुलां ख्वं मजुइक चवनय्गु काथं दाड तःगु छँ या अस्तित्व अः मालय मालः वैन । अलय भुथुलि मि (छ्वाली, स, सिं,) दुयो छँ हे क्वाइगु काथं थःथाय् थःगु उर्जाता छ्यल वयो च्वंगु अः आधुनिकतां क्यल, ग्याँस सिलिण्डर ल्हाडः, यंकय् धुंकल । नपां मक पानिगु चलन हिटरं नयो बिल । उब्ले मचातय्ता मचा म्यँ हाय्की-

हः चिकु चिकु माहिला पाजु
द्वलैगां डय्कः तय्
द्वलैगा हवतं फय वसा
मकः पांकः तय् ॥

थथे द्वलैगा डयो जुइगु परम्परा नं अः ज्याकेटं त्वपुयो छ्वत । उब्ले तः मिपुं मनूतय्गु छगू सानया गा द्वलैगा नं खः। गरिब परिवारय् द्वलैगा उलि डय् फः पुं मरु । अलय दुर्गा, तय्यंगा, रग, पुन्तु, माथेमा थाडः तःगु गां डयो चिकूला नपां ल्वाइपुं नेवः तय्गु चिकूलां डइगु गा नं अः छुं प्रदर्शनी जक स्वय दतानि धःसां पाइ मखु । अजि बाज्या पिसं गां तपुयो, रग डयो तःगु गाः दुनय् स्वथाड तयो चिकुलां मथिइकः जुई । नत्र बबलापुं धुँ याता, बमलापुं चिकुलाता' (बलियो बाड्गो बाघलाई, लुटे लाड्गो माघलाई) धायो चिकुलां पुड सिई । उकीं लोक म्ये नं हाडः तगु जुल-

'चिकुलाया सिलः यो मै वर्षाया कुसारे'

सिलः, लासा, फांगा नं वर्गीय रूपं खानय् दः । गरिबीया लासा फांगां पिज्वइ गु दरिद्रता तः मिपिनिगु सिलखय् स्वय खानी मखु । सुचुकुचु व हिजा हियगु या अभावं सि, कुसी, धायँसं डाकः च्वनी पुं व गरिब तय्गु चिकुला तस्कं फुकय् थाकु । अलय साभुं थाय्ता मदयो नौ पोतासीखय् तयो खँती यांकः नाः क्वाकः वसःदाय्कः, हिजा म्बगलं हिजा दायो, अघःलय तयो हियमःगु उब्लेया पहःअः वासिड मेसिनय् बुलुहँ हिलः वसेलिं गुलिसिन अघः, हिजामगः, खँ याकिगु नां हे मन्यनय् धुंकगु जुल धःसां पाइमखु ।

उब्ले च्या त्वनिगु बानी नं नेवः तय्के मरु हे धःसां मपा । स्थानीय नसा धाय्थें बुलुचा दाय्कः त्वनिगु, क्वामारी नैगु, घपाःमारी, ग्वःमारी, छुडः क्वा क्वा कं नैगु, लाजा, मुस्या, छुस्या सियो नैगु नं चिकुलाया नसा खः । जिचाभाजु व हानय् वहुं भाई बलय् ऐला नपां छ्यँ कालः वा माडः नकिगु चलन हःसा अः मत हे धायमालिला ? अलय ह्योग्वः मि ख्वाडः पाताखय् बजां तयो चिलं खय् ह्योग्व ख्वाडः चिकुला फैगु नं चलन म्ह्व जुयो वान । अलय जाखय् चाकु तयो नकिगु वा चाकुजा थुयो नकिगु नं चिकुला फय फय्कगु मेगु उपाय खः ।

अलय

मकः हवतं फय्वसा चिलं पांकः तय्

चिलं हवतं फय वसा हवखा पांक तय् ॥

थुकाथं ऐला, बजां, (चुरोट) सालः नं चिकुला तांकिगु चलन अःपुलां जुय धुंकल । न्हिनय् चिकुलाया बजी नं लाजा सियो, मागु लाभा वालः ताकु थ्वँ त्वडः, बुई ज्या साड, चिकुला फयो वानि । अलय बुई भूबःपः छ्वय्कः मि पानिगु व बुई (आलु बाय, छ्व बाय) नाः छु वानिबलय् चान्हयँ मि छ्वय्कः पानिगु नं याई । उब्ले छ्वः, सिँ नं छ्वय्क मि पानिसा, छ्वालिप्वा च्याकः चान्हय् इरु थिरु जुई । सार्यँ-सामितय्सं धःसा सिन्ता च्याक वै । अलय गरिबया भरोसा धःसा लिभः खः । थुरुथुरु खाकः सुजद्योया लिभः जःति वसां निसें मचात बुहा बुहीपुं कःसि, फलय् वा लाछि लिभः पाडः नं चिकुला फै ।

थुगुबखतय् डायो थी थी द्योथाय् वानय्गु नं याई । प्यम्हा नारांद्यो सिइकः वानय्गु धायो विशंखु नारायण, इचुंगु नारायण, फम्पु नारायण व चांगु नारायण थजगु अपलं तापागु थाय्त् छन्हँ डायो नं दर्शन याई । अलय माघ बलय् लच्छितक माघःहालःचिकुगु

सच्छि व नीस्वंगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

महशुस मयाकः मनोवैज्ञानिक काथं छ्यलिगु नपां सिलामं तुलिगु, जलसं च्वनिगु, माघ धलं (लच्छितक) च्वनिगु नं प्रकृति नपां ल्वाय्गु व मेपिन्ता नं अपुंयां अथे ख्वंकः च्वना भीसं नं चिकुला फय् मफैला धाय्गु मनय् वांकः धर्मता आस्था व विश्वासया खिपः प्यडः धर्मया नामय् छगूकाथं मनोवैज्ञानिक उपचार हे धाय् छि। उल्लेया पलाञ्चोक लकां, नालु लकां, सु लकांत भीगु मौलिक उत्पादनत अः ताडः हे वान धः सां ज्यू। अलय सुकलय्या छेक्वचा दय्क, सू लायो, सुकुलायो द्यनिगु भीगु पहःनं अः डनलप क्वत्यलः यंकल। चिकुलां ख्वः तज्यापुं मचात, लाहातुति तःतः ज्यापुं मचातय्गु कहर अः बुलुहुं ताडः वान। मखुसा 'मचातय्गु चिकुगु च्वलय्चा फैचां काइगु' अमिता चिकूइ मखु धायो मेगु मनोवैज्ञानिक वास नं थाय्गु काथं समाजय् धायो वगु खौं अःनं ल्यं दः नि। अलय सिलाचहे खुनं सिलाचा छ्वय्कः महाद्योया नां कायो चच्छी जागरां च्वनिगु नं वहे मनोवैज्ञानिक पक्ष नपां स्वाय् फः। माघवल्य स्वस्थानीया बाखंकाडः लाजा मुस्या बाखापः तयो नकिगु नं वहे काथं चिकूलां मपुंक जिउ क्वाकय्ता हे मखां जुई।

योमारी मेगु चिकुला फय् फय्कः जिउ क्याकिगु व जिवय् शक्ति तानिगु नेवःतय्गु बिस्कं अलय मौलिक नसा नं छगू खः। योमारी हायो, (छुड), चान्हय् धनेश्वर महाद्योक्य वानिगु, माघं पुन्ही बलय् साँक्वय् वानिगु जिउ क्वाकः डाय्केगु मतिं हे पुर्खा लाँपु क्यडः तकगु जुयमः। घ्योचाकु सडक्रान्ति नंमेगु चिकुलाता क्वःथय्ता बः तानिगु नखा मघसँ मगा। थःगु हे थासय्या थःगु हे मौलिक नसा नपां अपलं तःतः हाँगु ज्या कय्ता पूजा, इही, ब्योह ज्या थजगु ज्या नं थुगु चिकुलाया इल्य हे अपः याइगु चलन दः। उल्ले तःखा फिडगु व सडा ख्वायँ नं फिडः नैगुलिं नं जिवय्ता तागत बिडगु नसा काथं धाय्म।

ख्वप दे दुनय् म्वाडः च्वंगु नेवः संस्कृति व परम्पराया

अध्ययन अनुसन्धान याय्गु खःसा नं ल्हासा पाखय् ससुद्यो कय् वानेगु दिं जक आइतवार व विहिवार ससुद्योया व धायो ज्ञान व लाहातय् ज्यादयकः बिडम्हा सरस्वती माजु थाय वानय्गु व आना याइगु अभ्यास या परम्परा भीसं थुइकः कायमः श्रीपञ्चमी खुनं च्वलय्चा, फैचा नपां स्वनिगय् वम्हा सरस्वती माजुता भीथाय् स्वनिगलय् दुकाय् धुनय् वं हे बुलुहुं चिकुलाता नं बियो छ्वै। अथे धाय् बुलुहुं लुमुयो वै। सिमाचुली जायो वै। म्हेगः हः छहः हे मदय्कः हायो वाड सीम्हाला म्वाम्हाला धाय्गु सीय मरुगु सिमा चुली जायो वसेलिं वसन्त द्रहँ वगु मति तै। अलय वाउँगु सिमाचाय् म्हावासुम्हा भांगः चां नं म्यँ हाली। ताल्ला सःति।

धाथ्यँ गुलिं नय् यो पिन्ता नसानय् साइगु धायो चिकुला यो। अलय चिकुलां चिकुकः वर्षा (ताल्ला) वलं दायकः प्याकः जुयमःपुं व गरिबीया च्वाप्वं दाय्कः आलुमा थें पुं नय्क च्वनय् मःपिन्ता धःसा तस्कं कष्ट। उकीं पुर्खा पिसं धायो तकगु जुई वर्षा नइथाय् स्वयमते

चिकुलां द्यनिथाय् स्वय मते ॥

वर्षा नय्ता मदयो कै जक नयो, गुम्हास्यां लाभासु दाय्कः हिमा मारी नयो जीवन हांगु खौं बाज्या-अजि पाखं न्यडा। अलय चिकुलां चिकुयो उकिं थुकी मदय्कः फायो देडः च्वनय् यो धाधां अजगु इलय् मेपिन्थाय् मस्वसा अमिता नं लाज जुइमखु, थः मनं नं मफतय् स्वयाजक धाय् माली मखु।

जीवन सुख दुःखया समिश्रण खः। गुल्लें सुख, गुल्ले दुःखया कथिं दाय्क जीवन हाडः च्वनय् मःपिनिगु जीवन चिकुलाया पुं नयो नं ख्वपी ख्वयो नं म्वाय् थाकुई। अलय जीवन संघर्ष खः धाय्गु मति थुइकेता धःसा चिकुला ग्यसुलागु दसु जुयफः। अलय ताल्ला या फुर्ति क्यडः मनू हे क्वयकय्गु मति दःम्हा सुजद्यो नं चिकुलां लिभः छाकय् मफयो मसँ (तराई) नपां

शितलहर वयकः नुगःचा खाकः च्वनय् माय्क विडगु स्वय बलय् छन्हू दिन फुक्क सिया वै धाय्गु दसु नं थव हे खः। व खसु, तुइसे च्वंकः छुचुं हवथें हवलः तःगु थें गागु पु, अलय कःसि पाडःतःगु नाःखय् हे ख्वपीख्वयकः बिडगु चिकुलाया नं आयुयां न्ह्याब्लेंया लागिं खः हे मखु। उकिं हे विद्वान पिसं धायो तःगु ज्वी चिकुला फय् फःसा बसन्त स्वय दै। चा धुंकः न्हि व थें। गरिब जनताया नं छन्हू गथे पः मवइ। चिकुला छ न्ह्याक्व हे ख्वं ज्वडवा। यमद्यो चाय् मां नं न्ह्याक्व खसु छ्वयो न्हि, व खसु दुनय् तानिम्हा क्व मखु मनू वंथःगु बचाउ, थमनं याय् सः, पुर्खा स्यडः काडः तकगु उलिमछि ज्ञान, गुणया खौं त थाना ल्यं ल्यं पुयो च्वंगु दः। धन्य खः नेवः संस्कार।

स्वप नगरपालिकाया ज्या भवः त

बाराही पीठ खपया छगु तहांगु सम्पदा

मंसिर १५ जाते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं धर्म व संस्कृति आस्था व विश्वास नपां स्वापु दःगु विषय खः धायो दिसे खपया महत्वपूर्ण सम्पदात मध्ये बाराही पीठ नं छगु खः धायो दिल ।

श्री बाराही विकास पीठ समितिया गुकगू वार्षिक साधारण सभा व हिप्यकगू अधिवेशन उलेज्या यासे प्रमुख प्रजापति जुं खप दे धार्मिक पर्यटनया सम्भावना दःगु थाय् जुगुलिं थुकिता ल्यंकः म्वाकः तय्गु सकसिया मंकः दायित्व खः धायोदिल ।

बाराही पीठ समिति पारदर्शी व जनताप्रति उत्तरदायी जुयो ज्या सांसा जनताया आस्था व विश्वास अप्वडगु नपां थाना सुधार व सुचुकुचु खय् स्थानीय जनतां ग्वाहाली याय्मः धायोदिसे वयकलं खप नगरपालिकां अरनिको सभाभवन दय्केगु ज्या हज्याडः च्वंगु व शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदात ल्हवनय्गु भिंगु ज्याखं फुक्कसिता भिं जुयो च्वंगु दः धायो दिल ।

वडा नं ३ या वडाध्यक्ष राजकृष्ण गोरं समितिया आवश्यकता व धर्म परिवर्तनं देशय् सांस्कृतिक अतिक्रमण जुयो च्वंगुलि चिन्ता प्वंक दिलसा वडा नं ४ या वडाध्यक्ष उपेन्द्र सुवाल थुगु समितिं भक्तजनपिन्ता काथंछिंक भौतिक पूर्वाधारत दय्कः च्वंगु अलय् भजनं समाजया मभिमचःकुंखियमः धायो दिल ।

ज्या इवःसं समितिया छ्याञ्जे विक्रम देउ बंजारं २०७५/७६ निसैं २०७९/८० तक या प्रगति प्रतिवेदन दांभारी अनन्त धौभडेलं दांभारी अनन्त धौभडेलं दांभारीया ल्याचा, सह दांभारी सुनिता अवालं लसकुस न्वचु तयो द्यगु खः ।

बाराही पीठ विकास समितिया च्याकगु अधिवेशनं समितिया अनन्त प्रसाद धौभडेलया नायोलय् न्हँगु कार्य समिति नं तिः स्वान । उगु ज्या इवःसं संस्थाया अध्यक्षं सकल पाहोपिन्ता मतिनाया चिं लः ल्हाडः द्यगु खः ।

हित साकोसया साधारणसभा

मंसिर १६ जाते

खप नगरपालिका वडा नं ७ जगाती च्वंगु हितवचतया हिंखुकगु साधारण सभा उल्लेज्या यासे खप नगरप्रमुख सुनिल प्रजापति जुं अमेरिका साम्राज्यवादकय् बः कायो इजरायलं प्यालेस्तानी जनतात स्याडः च्वंगु खौं कुलदिसे सदांया लागिं युद्ध विराम याय्म, न्याय प्रेमी जनतां प्यालेस्तानी जमताया पक्ष नुवाय्गु कर्तव्य खः धायोदिसे नेमकिपां देश व जनताता भिं जुइगु राजनीति याडः च्वंगु

खौं ब्याकसे बचतं थःपुं दुजः पिन्ता थःगु तुतिखय् दानय् फय्केगु लाहातय् ज्या दैगु तालिम बियमः धायोदिल ।

संस्थाय् दःगु धेबा बैड्कय् मुनय् यंकिगुलि पुँजीपति वर्गता फाइदा जुइगु खौं ब्याकसे गरिबया संस्थाया धेबा तःमिपिन्ता पोस याइगु जुयमज्यु धायो दिल ।

७ वडाया वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं सहकारी नियम थुइकः फुक्क समाजता हछ्याय्गु काथं ज्या याय्मः धायो दिल ।

संस्थाया नायो रामगोपाल बाला, भक्तपुर जिल्ला बचत संघया प्रतिनिधि काजी बहादुर पञ्च, हित साकोसया लेखा परीक्षक श्याम मुनंकःमि, समय बचतया न्वकु चन्द्रकृष्ण ग्वाछा, संस्थापक अध्यक्ष शिवलाल बाला, ऋण उपसमितिया प्रचण्ड प्रधानं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

ज्या इवःसं एसईई उत्तीर्ण पिन्ता हनय्ज्या, थाकालिपुं जेष्ठ नागरिक पिन्ता हानय्ज्या, असल बचत कर्ता व ऋणीता नं हानय् ज्या यात ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शर्मा जु याता बिदाई

मंसिर १७ गते

खप नगरपालिकां सरुवा जुयो भःम्हा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विजय कुमार शर्मा जुयाता आइतबार बिदाइ नपां भिन्तुना ज्या इवः यागु जुल ।

खप नगरपालिकाया ग्वसालय जुगु उगु ज्या इवःसं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शर्मा जु याता स्वम्हू बियो खादा क्वखायक, तका, तपुली पुइक बिदा बियो दिल ।

ज्या इवःसं नगर प्रमुख प्रजापति जुं संस्थाया प्रशासनिक व कार्यकारी ज्याखय् कर्मचारीपिसं मिलय् जुयो समन्वयकारी भूमिका म्हितयमः धायोदिसे कर्मचारीपुं सुगम थासय् जक ल्ययो च्वंसा दे च्वछाय्ता पंगः थें जुइगु धायो दिसे थः न्ह्यागु हे लागाय् च्वडः ज्या सां सां देश व जनताता भिं जुइगु काथं इमानदार जुयो ज्या सानय्गु छम्हा भिंम्हा नागरिकया कर्तव्य खः धायो दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशी खप दे पाखं सय्का सिइकागु ज्ञान, सीप व अनुभव मेमेगु लागाय् नं छ्यलय् फःसा संस्थागत विकासय् सकारात्मक ह्युपा खानय् दैगु विश्वास प्वंकः दिल ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शर्मा जुं खप देशय् थःगु

कार्यक्षेत्र दय्कः ज्या सानय खांगु थः ता सुखद पक्ष जूगु नपां खप नगरपालिका जनप्रतिनिधि पिनगु सदासयता व कर्मचारीपिनिपाखं ज्या सानय्ता अःपुक ग्वाहाली यागु खों कुलः दिसे वयकलं खप नगरपालिकां पाखं थमनं यक्व खों सय्का सिइकागु दः धायो दिल ।

ज्या इवः सं नेपाल नगरपालिका कर्मचारी एसोसियसन भक्तपुर नगरपालिका समितिया नायो गौतम प्रसाद लासिव व योजना शाखाया प्रमुख दिल भक्त जयनां नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

उगु बिदाइ ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया कार्यपालिकाया दुजः नपां शाखा, उपशाखा प्रमुख पुं भःगु खः । अधिकृत शर्मा जु याता खप नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं बियो द्यूगु खः ।

नेपः म्पिनिगु भविष्य थाना हे बांलाकय्ता मनक्वसाय्के मः

मंसिर १७ गते

वागीश्वरी कलेजया हिंछकगू कलेज सभासं कलेज व्यवस्थापन समिति या नायो भाजू नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं कलेजया विधान काथं कलेजया दकलय् च्वयया निकाय कलेज सभा खः धायोदिसे थुगु ज्या इवः पूर्वाकय्ता ग्वाहाली यापुं सकसिता सुभाय देछासे छु काथंमछिगु इलय् नं संघर्षयाड हज्याय् फै वहे ई नपां हज्याय् फै धायो दिल ।

सभाया नायो नपांया प्रमुख प्रजापति जुं वागीश्वरी छम्हा छम्हा व्वनामि पिन्ताअसल व देशभक्त नागरिक दय्के मःगु खों ब्याकसे परिश्रम याडः सयकेगु संस्कार दयकेगुलि बिचः याय्मः धायो दिल ।

देया ल्यासे ल्याम्होपुं जनशक्ति विदेशय वानय्वं समस्या ज्यनिगुमखु धायोदिसे वयकलं नेपः दे या ल्यासे ल्याम्होपिगु भविष्य नेपालय् हे मालय्ता मनक्वसाय्के मः धायोदिसे देया शिक्षाया लागु स्यंगुलि थानाया च्वयया अधिकारी पुं जिम्मेवार खः धायोदिसे

उपकुलपति नपा लाडः, जूगु खों काडः दिल ।

बागमती प्रदेश सभाया दुज, सुरेन्द्र राज गोसाईं जुं देया आर्थिक, शैक्षिक नपां अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थिति नं खराब अवस्थां न्ह्याडः च्वंगु खों कुल दिसे थजगु इलय् देया बुद्धिजीवीपुं सुंक

च्वडः च्वंगू बौद्धिक दरिद्रताया व्वज्या खः धायो दिल ।

हलिमय्या शान्तिप्रेमी, युद्धमयोपुं जनतां प्यालेस्ताइनता

सच्छि व नीस्वंगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

अमेरिकाया ग्वाहाली इजरालं याडः च्वंगु आक्रमणया विरोध याडः च्वंगु इलय् थानाया बुद्धिजीवी शासकपुं व प्रतिपक्षदलया नेतात चिच्याचिच्या हांगु खाखय् ई फुक्क च्वंगु खाँ ब्याकसे प्यालेस्टाइनी मचात व मिसात स्याडः च्वंगु इलय् सामाजिक न्याय्या लागिं प्राध्यापक, शिक्षक व विद्यार्थी सकल सिनं स तय्मः गुलि बः याडः दिल ।

अथेहे मेम्हा वागमती प्रदेशया सांसद सृजना सैजुं ब्वनामिपिन्ता साफूति जक लिक्कुं: मतसें असल व योग्य नागरिक दय्केमः धायो दिसे सं.रा. अमेरिकां थःगु लाहातय् म्हूछिडः तय्ता अनेक जः याडः च्वंगु खाँ ब्याक दिल । मध्यपूर्वया इन्धन थःगु लाहातय् लाकय्ता इजरायलता ल्हाडः ल्वाकः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं भीगु देशय् उत्पादन शुन्य जूगुलि शासक पिनिगु गलत नीति

व अकर्मण्यता खः थुजगु खाँ ब्वनामिपिन्ता कानय् मः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी देया जनशक्ति ल्यासे ल्याम्हो पुं व बौद्धिक मनूत विदेशय वांगुलि चिन्ता प्वंकसे उकिया लागि थाना हे लर्न एण्ड अर्न (ब्वड नं कमय् याय्गु) नीति दय्मः धायो दिल ।

वडाध्यक्ष (९) रविन्द्र ज्याख्वः जुं कलेजया ब्वनामिपिन्ता थी थी अध्ययन अनुसन्धानय् छ्यलय् फःसा भीगू आवश्यकता पू वानिगु नपां ब्यवहारिक ज्ञान नं दैगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवः सं प्राचार्य धनकुमार श्रेष्ठं कलेजया वार्षिक प्रतिवेदन व क्यू रा रा सम्बन्धी स्वअध्ययन समूहया कजि विनोद प्रजापतिं अः तकया ज्या इवः, परीक्षाया कजि विकल प्रजापतिं नं न्वचु तयो द्यूगु खः । सभां प्रतिवेदन सर्वसम्मतं पारित यागु खः ।

अपाङ्गता जुपुं नं थःगु काथं सक्षम

मंसिर १७ गते

३२ कगु अन्तरराष्ट्रिय अपाङ्गता दिवसया लसताय ख्वप नगर दुनय्या फुक्क अपाङ्गता जु पिन्ता स्वयो ख्वप नगरपालिकां आइतवार धपः तछ्याय्गु, किपाचवज्या व स्वास्थ्य शिविरया ग्वसः ग्वगु जुल ।

ख्वप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु देकोचाय् च्वंगु ख्वप कलेजया हःनय् धःप तछ्याय्गु कासा (बौद्धिक अपाङ्गता व सुस्त मनस्थिति जू पिन्ता) व किपा चवज्या (ख्वाय्, खुसीपुं,) बौद्धिक अपाङ्गता व सुस्त मनस्थिति जू पिन्ता स्वयो धिं धिं बल्ला कासा यागु खः ।

ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं शारीरिक काथं अपाङ्गता जुपुं मनूतय्सं नं देश व समाजता म्हासिइका पिब्वय्गु काथं ज्या यागु दसुत पिब्वयो दिसे थुकाथं अपाङ्गता जुपुं मनूत नं उर्थियंगु क्षमता दःपुं खः धाय्गु क्वातुगु दसु खः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकां थी थी लागाय् बांलागु ज्या याडः वयो च्वंगु खाँ कुलदिसे थी थी विषयया कलेजत चाय्कः देया ब्वस्यलागु

नगरपालिका काथं हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकः दिल ।

ज्या इवःया सभाया नकी मय्जु नपां ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी अपाङ्गता जुपुं बाल बालिकापिनिगु भविष्य चकानय्मः धायो दिसे अमिता थी थी लागाय् व्यक्तित्व विकासया मौका वियमः धायोदिल ।

ख्वपया प्रमुख जिल्ला अधिकारी रोशनी कुमारी श्रेष्ठ जुं शारीरिक अशक्त मनुतय्ता अभ् अपः माया वियमः धायोदिसे अमिता भिंगु मिखालं स्वय मःगु खाँ नपां कासाया धिं धिं बल्लां

अमिगु मन च्वजःगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवःसं वडा नं. १ या वडाध्यक्ष श्याम कृष्ण खत्री कार्यपालिकाया दुजः रोशन मैया सुवाल, ख्वप मा.वि. या प्र.अ. प्रकाश कुमार श्रेष्ठपिसं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ज्या इवःसं धःप तछ्याय्गु कासा खय् ४२ म्हा किपा चवज्या सं ३५ म्हा अपाङ्गता जुपुं ब्वति कःगु खःसा स्वास्थ्य शिविर नं जूगु खः । प्रमुख प्रजापति जुं तःलापुं कासामिपिन्ता दसिपौ व मेडल व सहभागी फुक्कसिता तपुली व गलबन्दी इड ब्यूगु खः ।

**नगरपालिका भीगु हे संस्था खः
इलयहे करपुल ग्वाहाली याय्नु**

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भट्टराई जु याता लसकुस

मंसिर १८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु पाखं सोलुखुम्बु सरुवा जुयो भःम्हा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुयाता सोमवार लसकुस यासे खप नगरपालिका मेगु पालिका स्वयो बिस्कं पहलं भिंकः बांलाकः ज्या साडः चवंगुलि हे ववस्यलागु नगर जुयफःगु खः धायोदिल ।

वयकलं खप देशय् देश विदेशया नां जःपुं विशिष्ट व्यक्तियुं सय्के सिङ्केता अध्ययन भ्रमण यो भाइगु नपां अनुभव कालबिल

यो भाइगु खाँ ब्याकसे थुगु नगरपालिकां देशता खःगु सकारात्मक सन्देश बियता तःलागू पालिकात काथं थःगू म्हासिङ्का पिब्वय फःगु खः धायोदिल ।

वयकलं खप दे अझः स्वस्य ववस्य लाक चवजाय्केता अः न्हूम्हा भःम्हा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत जुं बांलागू ज्या याडः क्यनिगु विश्वास प्वंक दिल ।

खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी जुं जनताता अःपुकः बांलाकः सेवा बियगु खप नगरपालिकाया तातुना खः वहे काथं ज्या याय्ता कार्य सम्पादनय् साथ व ग्वाहाली याइगु आशा प्वंकः दिल ।

ज्या इवःसं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं खप दे गौरवपूर्ण इतिहास कः घाडः चवंगु थासय् थःगु कार्यक्षेत्र काथं ज्या याय दःगु लिं लयता प्वंकसे सुशासन, आर्थिक पारदर्शिता व नागरिक सेवाखय् हनय् लाडः चवंगु खप दे या मान मर्यादा अझ चवजाय्क ज्या सानय्गु बचं बियो दिल ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वं, नेपाल नगरपालिका कर्मचारी एशोसियसन भक्तपुर नगरपालिका समितिया नाथो भाजु गौतम प्रसाद लासिव नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

पद व गोपनीयताया सपथ

मंसिर १८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं न्हूंगु निःस्वांगु नगर परीक्षा समितिया पदाधिकारी जू पिन्ता सोमवार छगू ज्या इवः सं पद व गोपनीयताया सपथ ग्रहण याकः दिल ।

श्वनं हाँ खप नगरपालिका दुनयया शैक्षिक सत्र २०८० खय् न्ह्याकिगु डागू तगिया बार्षिक परीक्षा, च्यागू तगिया आधारभूत शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा २०८० व हिगू तगिया एसईई तयारी परीक्षाया परीक्षा न्ह्याकय्गु, समन्वय व मः काथंया व्यवस्थापन याय्ता भक्तपुर नगरपालिका शिक्षा ऐन २०७४ या परिच्छेद ६ या दफा १५ काथं खप नगरपालिका वडा नं ५ या वडाध्यक्ष योगेन्द्र मान बिजुक्छेंजुया नाथोसुई गुम्हासिया परीक्षा समिति निःस्वान ।

परीक्षा समितिसं खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं,

सामुहिक परीक्षा समितिया पदाधिकारी, संयुक्त परीक्षा समितिया प्रतिनिधि, प्याबसन, एन प्याबसन व इसानया प्रतिनिधिपुं दुजः काथं चवंगु खः ।

पुजारी मथ ल्हवनय्ता छलफल

मंसिर १८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई खप नगरपालिका वडा नं. ९ खय् च्वंगु पुजारीमथ ल्हवनय् कानय् विषय स्वापु दःपुं नपां छलफल जुल ।

उगु बैठक मथ थुयबलय् लुयो वगु छगू छगू वस्तुत व सम्पदात अभिलेख तयो तय्गु महत्वपूर्ण सम्पदात सुरक्षित याडः ब्वयो तय्गु नं खाँ क्वः छित ।

बैठक पुजारी मथ व्यवस्थित काथं ल्हवनय्-कानय् याय्ता खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याखव या कजिलय् दुजःपुं आ.राम गोविन्द श्रेष्ठ, सम्पदा शाखा खप नगरपालिका आ. रिचा पौडेल, राष्ट्रिय कला संग्रहालय व ठेकेदार प्रतिनिधि पशुराम बैद्य, पुरातत्त्व विभाजया इञ्जिनियर

विनिता भण्डारी दैगु याडः सहजीकरण समिति दय्केगु नं क्वः छित ।

निरीक्षण

मंसिर १८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप नगरपालिकाया वडा नं. १० या कमल विनायक आवास क्षेत्र सडक पिच याथाय् स्वः भाल ।

मार्गनिर्देशन ज्या इवः

मंसिर १५ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय् प्यालेस्ताइन व इजरायल युद्धख्य जुयो च्वंगु मचाखाचात व मिसातयता स्याडः च्वंगु नर संहारया विषय अन्तरक्रिया नपां लौपुक्यनय्गु ज्या इवः क्वचाल ।

प्रमुख प्रजापति जु नपां बक्सिड महासंघया नायो अवाले

मंसिर १९ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नपां नेपाल बक्सिड महासंघया नायो राम अवाले नपांया पुचलं नपालाड बक्सिड कासा गथे हछ्याय् फै धाय्गु विषय छलफल याडः दिल ।

श्वहे इवल्य प्रमुख प्रजापति जुं खप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य व सामाजिक विकासनपां कासाता नं ह्दाय तयो हज्याकय्ता थी थी ज्या इवःत न्ह्याक वयागु खाँ ब्याकसे

भतिंग्वारा, भलिबल, बक्सिड, कराते व ख्ये बल नपांया कासाया मदिकक प्रशिक्षण बियो वगु खाँ ब्याकः दिल ।

बक्सिड कासा हज्याकय्ता बक्सिड महासंघनपां मिलय जुयो हज्याय्गू खाँ खप नगरपालिका सकारात्मक दःगु खाँ ब्याकसे खप नगरपालिकाया निर्वाचन घोषणापत्र काथं दाय् दाय् पतिक अन्तरनगर कासाया धिंधिबल्ला व अन्तर विद्यालय कासाया धिंधि बल्ला याडः वयागु खाँ कुलदिसे वयकलं बक्सिड

कासाया खाँ महासंघं तः गु प्रस्ताव बैठके तयो छलफल यायगु विश्वास प्वंकः दिल ।

नपालायागु इवल्य नेपाल बक्सिड महासंघया नायो राम अवलं बक्सिड कासाता नं हदाय तयो हज्याय फःसा बक्सिड कासानं विकास यायता गवाहाली जुइगुखाँ ब्याकसे थुगुसिया अन्तर नगर कासाया धिं धिं वल्लाखय् बक्सिड कासा दुथ्याकय् माली धायो दिल । वयकलं खप नगरपालिकां कासाया लागाय् याड वयो च्वंगु ज्या तस्कं बांला धायो दिसे बक्सिड कासाया धिं धिं बल्ला याः सा न्हँ न्हँ पुं बक्सिडया कासामिपुं नं वलानी धायो दिल ।

राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम सेविका दिवस

मंसिर १९ गते

‘स्वास्थ्यया लागाय् दिगो विकास, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम- सेविका पिनिगु मंक- कुतः’ नारा ज्वडः खप नगरपालिका पाखं चायक तःगु खप अस्पतालया गवसालय नीकगु राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम सेविका दिवस २०८० छगू ज्याइवः याडः ववचाल ।

उगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका पिनिगु तचवगु मेहनत व सेवाभावं याड थौ खपया स्वास्थ्य अवस्था बुलुहुँ बांलाडः वगु नपां खप नगरपालिका पाखं चायकः तःगु अस्पताल जनतां थःगु भः पियो हज्याक च्वंगु काथं दःगु खाँ काडः दिल ।

नेपःया संविधानं छम्हा छम्हा नागरिक पिन्ता राज्यया आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क कायदैगु अलय छम्हा छम्हा नागरिक स्वास्थ्य सेवा काय फैगु हक बियो तःगु खाँ कुलः दिसे वयकलं शिक्षाया लागाय् थें स्वास्थ्यखय् नं देयाय् हे नमूना दय्केता खप अस्पतालया ज्या साडः च्वंगु चिकित्सकपुं व कर्मचारीपुं थाकु मचः सें ज्या साडः च्वंगु दः धायो दिल ।

स्वास्थ्य विमाता व्यवसायीकरण पाखय् यंकयगु सरकारया

नीति पायछि मजु धायोदिसे प्रमुख प्रजापति जुं सरकारी अस्पतालत विश्वास बांगु व भरकाय लाइकगु यायता फुक्क अस्पतालया स्वास्थ्य बिमा दय्मः धायोदिल ।

अथेहे खप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वः जुं खप नगरपालिकां थी थी वडाय आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र चायकः यंकयगु काथं ज्या साडः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे स्वास्थ्य स्वयम सेविका पिसं मपुनिगु ल्वयया खाँ जनताता धवाथुइकः यंकय्मः धायोदिल ।

ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं स्वास्थ्य स्वयम सेविका पिसं जनता व जनप्रतिनिधिपिनिगु दश्वी ताँ थें जुयो स्वापु तयगु ज्या याडः नगरविकासय् बांलागु ज्या याडः वयो च्वंगु खाँ ब्याक दिल ।

खप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर मजेश प्रताप मल्लं महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकापुं स्वास्थ्य लागाय् दथु आंग व प्रेरणाया स्रोत खः धायोदिसे वयकपिनिगु मेहनतं स्वास्थ्यया लागाय् बांलाडः वगु खः धायो दिल ।

अथेहे खप अस्पतालया डा. रत्न सुन्दर लासिव, जिल्ला जनस्वास्थ्य भक्तपुरया प्रतिनिधि शान्तिराम खतिवडा व महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका तारा धन्छां नं न्वचु तयो दय्गु खः ।

नीन्हयकगु राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका दिवस २०८० या लसताय मू पाहाँ प्रजापति जुं चवजः पुं स्वम्हा महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका पिन्ता नगद सिरपा व दसिपौ लः ल्हाडः दिल । वयकपुं खः खप नगरपालिका वडा नं. ७ या लक्ष्मी केशरी तुइतुई, खप नगरपालिका वडा नं. ५ या सजना सुवाल, खप नगरपालिका वडा नं. २ या बबी मैया लघुपुं खः ।

त्वनय्गु नाः ह्यगु स्वंगुं निकायया मंक- दायित्व

मंसिर २० गते

खानेपानी मन्त्री महेन्द्ररायया नायोसुई काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड, काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड व योजना कार्यान्वयन निर्देशनालयया पुनर्संरचना सम्बन्धी व मेलम्ची आयोजनाया लिपाथ्यंकः समस्या मवय्क ज्यंकय्गु विषयसं पृष्ठपोषण मुनयता स्विनिगःया सांसद व नगर प्रमुख पिनिगु दश्वी थौ मन्त्रालयया सभाकक्ष सं अन्तरक्रिया ज्या इवः जुल ।

ज्या इवः सं मन्त्री यादवं स्विनिगः या त्वनय्गु नाः या समस्या ज्यंकय्ता सरकार गम्भीर दःगु खाँ ब्याकसे त्वनय्गु नाः या समस्या ज्यंकय्गुलि संघ, प्रदेश व स्थानीय तहया मंकः दायित्व खः धायोदिल ।

वयकलं काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड, काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड व आयोजना कार्यान्वयन निर्देशनालयया पुनर्संरचना मयाकः स्विनिगलय अःपुक त्वनय्गु नाः इय मफैगु खाँ ब्याक दिल ।

स्विनिगःया प्राकृतिक खानेपानी स्रोतयाता ल्यंकः म्वाकः तय्ता स्थानीय तह बांलाक ज्या सानय् मः धायोदिसे मन्त्री यादवं स्वापु दःपुं निकायतय्सं नाः छँ ल्यंकः तय्ता थः थः गु थासं पला छियमः धायो दिल ।

ज्या इवः सं नेमकिपाया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालं त्वनय्गु नाः छँ ल्यंकः तय्ता व पूर्वाधारत दय्केता संघ सरकारया तहंगु लाहा दैगु खाँ ब्याकसे त्वनय्गु नाः इडः बियगु व धेबा काय्गु ज्या स्थानीय निकायता बियमः धायो दिल ।

स्विनिगः दुनय चिच्या-चिच्या हांगु त्वनय्गु नाःया आयोजनात न्ह्याकय्ता नं सरकारं पला छियमःगु खाँ तयोदिसे शासक दल तय्सं थः थः गु घोषणापत्र काथं ज्या सांसा जक जनतां सुख सिइगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सरकारं स्विनिगया जनताता त्वनय्गु नाः धात्थें त्वंकय्गु खःसा मेलम्चीया पलिसा मेगु नं अध्ययन अनुसन्धान याय्मः धायोदिसे

संविधानं मौलिक हक दुनय तयो तःगु यच्चुगु नाःत्वंकय्गु अधिकारता सरकारं विश्वास वांकः ज्यायाय् मःगु धायोदिसे त्वनय्गु नाः छँ ल्यंक तय्ता सरकारं हदाय तयो ज्या सानय्मः धायोदिल ।

शिक्षा, स्वास्थ्य व त्वनय्गु नाः निजीकरण याकय् मज्जुगु खाँ ब्याकसे वयकलं स्विनिगःया खुसी, पुखुत ल्यंकः तय्गुलि ध्यान तयकःगु जूसा मेलम्ची आयोजनाया तहंगु लायया आयोजना ह्य म्वाःगु खाँ काडः दिल ।

यें क्षेत्र नं १० या सांसद राजन केसीं त्वनय्गु नाः इयगु प्रणाली कमजोर जुगुलिं हे त्वनय्गु नाः या तहंगु समस्या वगु नपां प्राकृतिक स्रोत ल्यंक तय्मः धायोदिल ।

अथेहे राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीया सांसद सोबिता गौतमं त्वनय्गु नाः मदयो स्थानीय मन्तय्सं समस्या फयो च्वंगु खाँ ब्याकसे सरकारं धाय काथंछिंकः स्विनिगलय त्वनय्गु नाःया समस्या ज्यंकय् मः धायो दिल । ज्या इवःसं स्विनिगया संघीय सांसदपिसं स्विनिगःया त्वनय्गु नाः व सुचुकु सेवा प्रदायक पुनर्संरचनाया खाँ थःथःगु बिचः तयो दिल ।

अथेहे यल महानगरपालिकाया उपप्रमुख मञ्जली शाक्य, चन्द्रागिरी नपाया प्रमुख घनश्याम गिरी, बुढानिलकण्ठ नगरपालिका प्रमुख, कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका प्रमुख, उपेन्द्र कार्की, केपु नगरपालिकाया शुभ लक्ष्मी शाक्य, हेलम्बु गा.पा या अध्यक्ष निमा ग्याल्जेन ल्होल्मो पिसं मेलम्ची खानेपानी आयोजना लिचवः वैगु काथं हल्ल्याय मःगु त्वनय्गु नाः या न्हँ न्हँ गु थाय्ता गना द. जक मालय मःगु त्वनय्गु नाः या प्राकृतिक मुहान ल्यंकः तयमःगु विच प्वंकः दिल ।

उगु ज्या इवः सं खानेपानी मन्त्रालयया सचिव राम आधार शाहं ज्याइवःया तातुना काड द्यगु खः सा सहसचिव तिरेश प्रसाद खत्री काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड व आयोजना कार्यान्वयन निर्देशनालयया पुनर्संरचना सम्बन्धी व मेलम्ची खानेपानी आयोजना लिपाथ्यंकया समस्या ज्यंकय्गु विषयया कार्यपत्र पिब्वयो दिल ।

सांसद पुचलं भक्तपुर अस्पताल स्वःभाल

मंसिर २९ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां सांसद प्रेम सुवाल जुं, पार्टीया केन्द्रीय दुजःपुं नपां वागमती प्रदेशया सांसदपुं सरेन्द्रराज गोसाईंजु व सृजना सैजु विहिवार भक्तपुर अस्पतालया भ्नायो आनाया व्यवस्था स्वयोदिल ।

अस्पतालया प्रमुख मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. त्रिभुवन चन्द्र भा जुं भक्तपुर अस्पतालया भाइपुं ल्वगि पिन्ता छुं हे सेवाख्यु म्हुवचा मयासैं ज्या याडः चवडागु नपां न्हँगु भवन मंसिर २८ गते लःल्हाडः बिइबलय ल्वगि पिन्ता अझ काथंछिकं सेवायाय् फैगु खाँ काड दिल् ।

सांसद सुवाल विरामीपिन्ता सेवा म्हुवँ मयाकय्ता नपां

अस्पतालता अझ बांलाकः यंकय् छिंकय्ता सरकारया ध्यानाकर्षण याय्गु खाँब्याक दिल् ।

वयकलं अस्पताल दुनय् न्ह्याथिन्योम्हा शत्रु द्रहँ वसां उपचार याइगु अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता दःगु खाँ कुल दिसे प्यालेस्टाइनया गाजापट्टीया अस्पताल, ब्वनयकुथि व शरणार्थी शिविरय् इजरायलं ब्रम कय्कः ब्यूगुया विरोध हलिमय व्याकः जुयो च्वंगु खाँ नं काडः दिल् ।

वागमती प्रदेशया नेम्हा सांसदपुं गोसाईं जुं सायजुं नं प्रदेश सरकारया ध्यानाकर्षण याकः ख्वप अस्पतालया सेवा प्रवाह अज बांलाकय्ता ग्वाहाली याय्गु खाँ काडः दिल् ।

वजार व पार्किङ व्यवस्थापनया छलफल

मंसिर २९ गते

ख्वप नगरपालिकाया ग्वसालय ख्वप नगरपालिका वडा नं ५ साकोथाया पसः तयो च्वंपुं पसल्यात मुंकः उगु थासय (फुटपाथ) फलय पसः मतय्गु विषय सल्हाबल्हा जुल ।

ज्या इवः सं नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप देया फः (फुटपाथ), सवारी दिकय्गु थाय् (पार्किङ), सुरक्षा व्यवस्था, जात्रापर्व व्यवस्थापनया लागिं नगरपालिकां योजनावद्ध काथं ज्या साडः च्वंगु खाँ ब्याकः दिल् ।

ख्वप नगरपालिकां ख्वप दे दुनयँ सरसफाई सम्बन्धी ऐन २०७६ व ख्वप नगरपालिकाया वातावरण संरक्षण व प्रदुषण नियन्त्रण सम्बन्धी ऐन २०७७ या छ्यलः वयो च्वंगु नपां उगु ऐनय् यो यो थें फोहर याइपिन्ता दण्ड जरिवाना या व्यवस्था नं दःगु खाँ ब्याकसे वयकलं जनताया दण्ड जरिवाना याय्गु स्वयो (सचेतना) ग्वाकय्गुलि हे नगरपालिकां बः याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे ख्वप देता अझ नं स्वयं हायँपुगु सभ्य व व्यवस्थित याय्ता ख्वपया पसल्यातनपां मिलय जुयो हज्याय्गु खाँ ब्याकः दिल् ।

ख्वप पर्यटन विकास मेथाय् स्वयो बांलाडः वयो च्वंगु खाँ कुल दिसे वयकलं ख्वपय् पर्यटकपुं ता ई तक तयया लागिं नगरपालिकां विशेष बः याडः वयो च्वंगु दः धायो दिल् ।

ज्या इवःसं वडा नं. ५ या वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान विजुकुँ जुं बजार बांलाकय् फःसा दे नं तस्कं बांलाडः च्वनिगु खाँ ब्याकसे

सम्पदा लागा स्वच्छ, यचु पिचुकः बांलाकः तयफःसा पर्यटक तनं अपलं द्रहँ वै धायो दिल् । ज्या इवःसं ख्वप नगरपालिकाया स्यानिटेशन शाखाप्रमुख दिलिप कुमार सुवाल जुं पसः या फोहरत योयोथाय् वां छुवइगु, फलय-फलय पसः तइगु ज्याखं नगरया सुन्दरता स्यंकिगुलिं नगरपालिकां धायो तःगु इलय जक फोहर वाय्ता इनाप याड दिल् ।

ज्या इवःखय् भःपुं पसल्या तय्सं नगरता बांमलाइगु काथं छुं नं काथंया ज्या मयाय्गु बचं बिसे नगरपालिकां थाय् थासय् पर्यटकपिन्ता मःगु पाइखाना (शौचाला) तयो बियमःगु, पार्किङ व्यवस्थापन, रात्रीकालीन मता ल्हवनय्गु व व्यवस्थापन याय् मःगु सुभावात बियो दिल् ।

भीगु नगर सफा नगर, सफाइ भीगु गौरव

घोराही उपमहानगरपालिकाया उपप्रमुख नपांया पुचः खप नगरपालिकाय

मंसिर २८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति नपां घोराही उपमहानगरपालिकाया उप प्रमुख हुमा कुमारी डीसी नपां न्यायिक समितिया पदाधिकारीपुं आइतबार नेपालः भाल ।

खप नगरपालिकाया ज्या खाँ स्वयंगु मतिं भःपुं पुचः नपां खप नगरपालिकाया ज्या इवः व न्यायिक समितिया (कार्य सम्पादन) ज्याया खाँत काल बिल यागु जुल ।

पुचः ता लसकुस यासे नगरप्रमुख प्रजापति जुं खप देया पुलांगु संस्कृति व सम्पदा तयूता ल्यंकः स्वाकः तयगुलि खप नगरपालिका हज्याडः च्वंगु नपां पर्यटन शुल्क नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु थजगु जनताता मदयूकः मगागु आधारभूत आवश्यकता पूर्वांकः वयागु खाँ काडः दिल ।

पर्यटन व स्वास्थ्य लागाय नेपालं समाजवादी देश क्यूबा पाखं सयूके मःगु खाँ काडः दिसे प्रमुख प्रजापति जुं क्यूबा दां दां हां

निसं अमेरिकी साम्राज्यवादं नाकाबन्दी याड तःगु देश जुयानं नं शिक्षा, पर्यटन विकास व स्वास्थ्य उपचारयू संसारयू दकलय च्वजःगु दे दकः प्रमाणित जुय धुकल धायो दिल ।

खप नगरपालिकां शिक्षा लागाय यागु लगानी याडः हे शैक्षिक – लागाय हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं ज्यासाड नैपुं ज्यापु ज्यामिया वर्गता थाकायू मतिं जिपुं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया कार्यकर्ता पिसं ज्या साडः वयागु खः धायोदिल ।

उप प्रमुख हुमा कुमारी डीसी जुं खप नगरपालिका सुशासनया लागाय अब्बल जुगु खाँ थः ता लगयू जूगु अलय खपया शिक्षा, स्वास्थ्य, विकास मोडेलत स्वयंसयूकेगु मतिं खप दे चाहयू वयागु खाँ काडः

दिल ।

वयकलं खप देशं देयाता हे लाँपु क्यनयूगु काथं ज्या याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे मेमेगु स्थानीय तहं शिक्षा, स्वास्थ्य व विकास मोडेलयू थानानं अपलं खाँ सयूके फैं धायोदिल ।

नपालायगु इवलयू खप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी, वडाध्यक्षपुं हरिम सुवाल (६) कृष्ण प्रसाद कोजु (८), प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बसन्त भट्टराई, घोराही उपमहानगरपालिकाया उप-प्रमुख नपां कानूनी मामिला शाखा प्रमुख पुतला कुमारी देवकोटा, न्यायिक समितिया दुजः पुं मान बहादुर जि.सी, पवित्रा विश्वकर्मा, मेलमिलापकर्ताया कजि कमल प्रसाद भट्टराई, कर्मचारीपुं दिलराज पौडेल, सबी चौधरी, शिला चौधरीपुं भःगु खः । नपालायगु इवलयू वयक पिनि दथ्वी उपहार काल बिल याडः द्यूगु खः ।

नुवाकोटया शिक्षकपुं खप नगरपालिकाय

मंसिर २३ गते

खप नगरपालिकां याडः च्वंगु शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु व विकास निर्माणया ज्या स्वयंगु व उगु पाखं सयूकेगु मतिं भःपुं नुवाकोटया शिक्षकपिन्ता लसकुस यासे खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नेतात लिपा थ्यंकया बिचः याय फःपुं कार्यकर्तात अनुशासित जूसा विकासया अपलं सम्भावना दःगु दे विकास यायूता उलि थाकू मजुइगु खाँ ब्याकसे खप दे थौया ई तक थ्यंकयूता राजनैतिक कार्यकर्ता, जनताया तः हांगु लाहा दःगु नपां

पारदर्शी आर्थिक अनुशासन व जनताया सेवा खयू मदिकक जुय फःसा हयूपा हयू फैंगु खाँ नं नगरपालिकां याडः च्वंगु थौतकया ज्यात काडः दिल ।

नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक संघया नायो भाजु ज्ञानसागर प्रजापतिजुं सामुदायिक शिक्षाता बः ब्यूसा समाज हज्याइगु खाँ काडः द्यूगु खः ।

शिक्षक पुचलं खपया सम्पदा लागा व खप अस्पताल, खप इञ्जिनियरिङ व खप कलेजय भायो स्वयो द्यूगु खः ।

धनुषाया जनप्रतिनिधि व शिक्षकया पुचः खप नगरपालिकाय्

मंसिर २५ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति नपां धनुषा जिल्लाया नेगू स्थानीय तहया प्रमुख, उप-प्रमुखनपांया पुचः खप नगरपालिका ज्या इवः थाना हे वयो स्वयंगु मतिं खप नगरपालिकाय् भः पित्ता लसकुस यासे नगरया म्हासिइका व विशेषताया खाँ कुलः दिसे शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः स्वाकः तय्गु, सुचुकुचु थजगु जनताता मदय्कः मगागु आधारभूत आवश्यकता दय्कः वियगुलि बःयाडः दिल ।

खप नगरपालिकां नीदाति हाँ नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायोभाजु नारायण मान बिजुक्छें (रोहित) जुं चवयो द्यूगु सच्छिदा लिपाया खप दे (सयवर्ष पछिको भक्तपुर) व डय्दा लिपाया नेपः दे (५० वर्ष पछिको नेपाल) नांगु साफूया लिधंसाय् ज्या साडः वयागु खाँ कुल दिसे वयकलं खप नगरपालिकां नेमकिपाया घोषणापत्रया लिधंसाय् ज्या न्ह्याक वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे स्वास्थ्यया लागाय् छें छें नर्सिडः सेवा, वडा वडाय स्वास्थ्य केन्द्र तय्गु, नगरपालिकां १०० गू शैय्याया अस्पताल चाय्कः २०-२५ मिनेट्या दुनय हे नागरिकपुं स्वास्थ्य केन्द्रय् थ्यनिगु काथं व्यवस्था याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं देया थी थी नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं खपया शैक्षिक संस्था स्वःभाईबलय् थःथःगु पालिकाय् न खप कलेज थजगु शैक्षिक संस्थात चाय्केगु वचं प्वंकगु खाँ नं कुलदिल ।

ज्या इवःसं धनुषा जिल्लामा सहिदनगर नगरपालिकाया उपप्रमुख सुनिता कुमारी सिंह जुं भ्रमण यो वयागुया तातुना काडः दिसे खप नगरपालिकां शिक्षा लागाय् याडः वयों च्वंगु बांलागु कुतः याता डालः कायगु खाँ ब्याकसे खपया शैक्षिक विकासं थःपित्ता

बांलागू लिचवः लागू नपां थी थी स्थानीय तहया दश्वी जनप्रतिनिधि पिनगु, बिचः कालः बिलं मनय् उत्साह वैगु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं खप दे या भ्रमणया अनुभवता थःगु कार्य क्षेत्रय् छ्यलय्गु याः सा आनाया शैक्षिकस्तर च्वजाय्केता थी थी ज्या याइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

ज्या इवः सं नगर शिक्षा शाखा प्रमुख साधुराम फुयाल जुं नगरपालिका दुनयें सामुदायिक व संस्थागत याडः ९२ गू ब्वनय् कथित दःगुलि खप नगरपालिकां नेगू काथंया शैक्षिक गुणस्तर उथिं याडः यंकय्गु कुतः याडः च्वंगु खाँ काडः दिलसा वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान बिजुक्छें (५) जुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ज्या इवः लिपा नगरप्रमुख प्रजापति जुं प्रतिनिधिमण्डल पुचः ता नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं लः ल्हाडः दिलसा नपां जनक नन्दिनी गा.पा. या अध्यक्ष दिपिन देव यादव व उपाध्यक्ष कमला सहगल, जनता नमुना मा. वि. कुम्भकरण, प्रगतिशील मा.वि. आसमान नेपाल संस्थाया प्रतिनिधि, प्रधानाध्यापक, शिक्षा शाखा प्रमुखपुं भायो द्यूगु खः ।

खप नगरपालिका पाखं पिथाडः च्वंगु खप पौ बः छि पौ खय् बांलागु चवसु त बियो ग्वाहाली याडः दिसँ । उगु रचनाया ल्य ज्या याडः पारिश्रमिक बियगु खाँ खप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते च्वंगु बैठकं क्वः छ्यूगु खाँ ब्याक चवडा ।

सम्पादक
खप पौ

खप नगरपालिका व चीनया लशान नगरपालिका दश्वी समभदारी पौलय हस्ताक्षर

मंसिर २६ गते

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपः या वागमती प्रदेशया खप नगरपालिका व जनवादी गणतन्त्र चीनया स्-छुवान प्रान्तया लशान नगरपालिकाया दश्वी मड्गलबार मैत्रीपूर्ण सहकार्यया स्वापु जुगु दः ।

लशान नगरपालिकाया उपप्रमुख लेइ चियतासेनया नेपः भ्रमणया लसताय खप नगरपालिका व लशान नगरपालिकाया दश्वी उगु पौखय् खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति व लशान नगरपालिका जनसरकारया प्रमुखया अनुमतिकथं उपप्रमुख लेइचियन सिन जु पिसं मंकः हस्ताक्षर याडः द्यूगु खः ।

छलफल यासे उगु नगरपालिकाया मैत्रीपूर्ण सहकार्य (नपां ज्या याय्गु) स्वापु स्वाडः श्वनं लिपा थः वं थवय स्वापु क्वातुक उथिंयंगु व पारस्परिक लाभया लिधंसाय् अर्थतन्त्र, व्यापार संस्कृति, शिक्षा, पर्यटन, स्वास्थ्य, हस्तकला, कासा थजगु लागाय् थीथी काथंया ग्वाहालीयाइगु आशा प्रमुख प्रजापति जुं प्वंक दिलसा लशान नगरपालिकाया उप-प्रमुख लेइ चियनसिन जुं नेगू नगरया मैत्रीपूर्ण सहकार्य स्वापु दय्धुकः दैगु आर्थिक, पर्यटन व सांस्कृतिक काल बिलं नेगू नगरपालिकाया स्वापु अभ् क्वातुइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

लशान सिचुवान प्रान्त थें हे हज्याइगु सम्भावना काथंया खप नगरपालिका खः धायो दिसे उपप्रमुख चियन सिन जुं नेगु नगरपालिकाया पासाया स्वापु कृषि, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु, सांस्कृतिक पर्यटन छ्वयो ह्यगु, वनय्गु ज्याखं नगरया आर्थिक विकासता घ्वासा जुइ धायो दिल ।

खपय् चाहिल्य् धुकः खप नगरपालिकां जनताता शिक्षा, स्वास्थ्यता हृदायतयो अस्पताल व कलेज चाय्क तःगुलिं थःता बांलागु लिच्चः लागु नपां थानाया सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु ज्या तस्कं च्वछाय बहजुगु खौं न वयकलं काडः दिल ।

उगु ज्या इवःसं खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी, खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं, शाखा प्रमुखपुं, नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु कलेजया प्रमुख पुं नपां नगरया विशिष्ट ब्यक्ति पुं न भःगु खः ।

अथेहे चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी लशान नगर समितिया शैक्षिक कार्यसमिति सहसचिव लिउ यउज्यून, चि.क.पा. लशान नगर समितिया संस्कृति, रेडियो व पर्यटन ब्यूरोया योजना प्रमुख लिउ सिया ओ फाड, चिकपा लशान नगर स्वास्थ्य आयोगया उपनिर्देशक याडयान, चिकपा लशान नगर समितिया आर्थिक सहकार्य व परराष्ट्र मामिला ब्यूरोया उपनिर्देशक यू लिवन, चिकपा नगर समितिया दुजः नपां लशान विशाल बुद्ध अवलोकन क्षेत्र अनुसन्धान संस्थानया नायो भाजु फान, युआ पुं भःगु खः ।

श्वनं न्हपा उगु पुचलं खपया लायकु, तःमाही, दतात्रय भायो स्वयो दय्गु खः सा खप नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु खप अस्पताल व खप कलेज तः स्वयो आनाया खौं थुइकः द्यूगु खः ।

उगु पुचता खप नगरपालिकाया उपप्रमुख जुं लसकुस याडः द्यूगु खःसा नगर प्रमुख प्रजापति जु याता खप नगरपालिका सभाकक्षसं नपालाडः द्यूगु खः ।

ख्वप नगर प्रमुख प्रजापति जु नपां लशान नगरपालिकाया उपप्रमुख चियन सिन

मंसिर २६ गते

ख्वप नगरपालिकाया व्वनाय् नेपः भःम्हा मित्र दे जनवादी गणतन्त्र चीनया स्-छुआन प्रान्तया लशान नगरपालिकाया उप प्रमुख लेइ चियन सिन ख्वप नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नपालाङ खँल्हाबल्हा जुल । नेगू नगरपालिकाया दश्वी तता केहँया स्वापु (भगिनी सम्बन्ध) तय्गु तातुङः जूगु उगु नपालायगु ज्या इवःसं भायो द्यूपुं लेइ चियन सिन नपांया पुचः ता लसकुस यासे प्रमुख प्रजापति जुं सांस्कृतिक काथं लशान नगरपालिका व ख्वप नगरपालिकाया अपलं विषय ज्वः लागू खाँ ब्याकसे नेपःमि व चिनिया जनताया स्वापु अभ् क्वातुयो वानिगु विश्वास प्वंकः दिल ।

वयकलं ख्वप देता ज्ञान विज्ञानया मू थाय, पर्यटकपुं छक मवसें मगागु गन्तव्य स्थलकाथं हज्याकः च्वडागु, उगु पर्यटन शुल्कं थानाया शिक्षा, स्वास्थ्य सम्पदा ल्हवनय-कानय व दानयगु ज्या जुयो च्वंगु खाँ ब्याकः दिल । थुगु नगर सांस्कृतिक नगर क्वः छियगु काथं हज्याङः च्वंगु, ख्वप नगरपालिकां नेपः या संविधान काथं कानून दय्कः समाजवाद उन्मुख ज्या साङः च्वंगु व त्याकः वपुं जनप्रतिनिधिपिसं मदिक्व जनताया सेवा याङः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे ख्वपया पुलांगु पहः ल्यंकः म्वाकः तय्गु तातुङः पुलांगु सहरय् छँ दानिपिन्ता अनुदानया व्यवस्थायासे आधुनिकता नपां पुलांगु पहः ल्यंकः ख्वप नगरपालिकां ज्या साङः वयो च्वंगु खाँ नं ब्याकः दिल ।

लशान नगरपालिकाया उपप्रमुख लेइचियन सिनजुं लशानं हलिमयया ११० गू स्वयो अपः देया सहर नपां मैत्रीपूर्ण सहकार्य याङः वयागु नपां १८ गू नगरपालिका नपां तताकेहँया स्वापु तयो वयागु खाँ काङः दिल ।

वयकलं लशान व ख्वप नगरपालिकाया दश्वी कृषि, पर्यटन थजगु विषय मंकःज्या याय् फ़ैगु नपां ख्वप नगरपालिका नपां मथां हे तता केहँ या स्वापु हज्याकय्गु खाँ ब्याक दिल ।

लशान व ख्वप नगरपालिका दश्वीया स्वापु २०१५ निसें हे न्ह्यागु खाँ कुल दिसे वयकलं नेगू नगरया दश्वी अभ् स्वापु क्वातुयो वानिगु विश्वास प्वंकः दिल ।

उप-प्रमुख चियनसिन जुं लशानता सिचुवान प्रान्तया च्वजःगु पर्यटकीय गन्तव्यस्थल काथं हज्याकय्ता ज्या साङः च्वडागु खाँ नं काङः दिल ।

नपालाय्गु इवल्य प्रमुख प्रजापति जु व उपप्रमुख लेइ चियन सिनया दश्वी उपहार कालविलया ज्या नं जुल । नपालाय्गु इवल्य उप-प्रमुख रजनी जोशी, ख्वप नगरपालिका वडाध्यक्षपुं

रबिन्द्र ज्याख्व (९), उकेश कवां (७), कार्यपालिकाया दुजः रोशन मैयाँ सुवाल, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई, पर्यटन

सेवाकेन्द्रया प्रमुख गौतम प्रसाद लासिव, चिनियाँ कम्युनिस्टपार्टी लशान नगरसमितिया शैक्षिक कार्य समिति सहसचिव लिउ यउज्यून, चि.क. पा लशान नगर समितिया संस्कृति, रेडियो व पर्यटन ब्यूरोया योजना प्रमुख लिउ सियाओफाङ, चिकपा लशान नगर स्वास्थ्य आयोगया उपनिर्देशक याडयान, चिकपा नगरसमिति आर्थिक सहकार्य व परराष्ट्र मामिला ब्यूरोया उप निर्देशक यु लिवन, चिकपा लशान नगर समितिया दुजः नपां लशान विशाल बुद्ध अवलोकन क्षेत्रया प्रमुख नपां लशान विशाल बुद्ध अवलोकन क्षेत्र अवलोकन क्षेत्र अनुसन्धान संस्थानया नायो फान युआन युवान पुं नं भःगु खः ।

**ख्वप नगरपालिकाया मःम्हा न्हूम्हा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
वसन्त भट्टराई जु याता लसकुस**

(२०८० मंसिर १८ गते)

**ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विजय कुमार
शर्मा जु याता बिदाई**

(२०८० मंसिर १७ गते)

लशान नगरपालिकाया उप-प्रमुख चियनसिन जु नपांया पुचः ख्वप भूमणय्
(२०८० मंसिर २६ गते)

नुवाकोटया शिक्षकया पुचः ख्वप नगरपालिकाय्
(२०८० मंसिर २३ गते)

